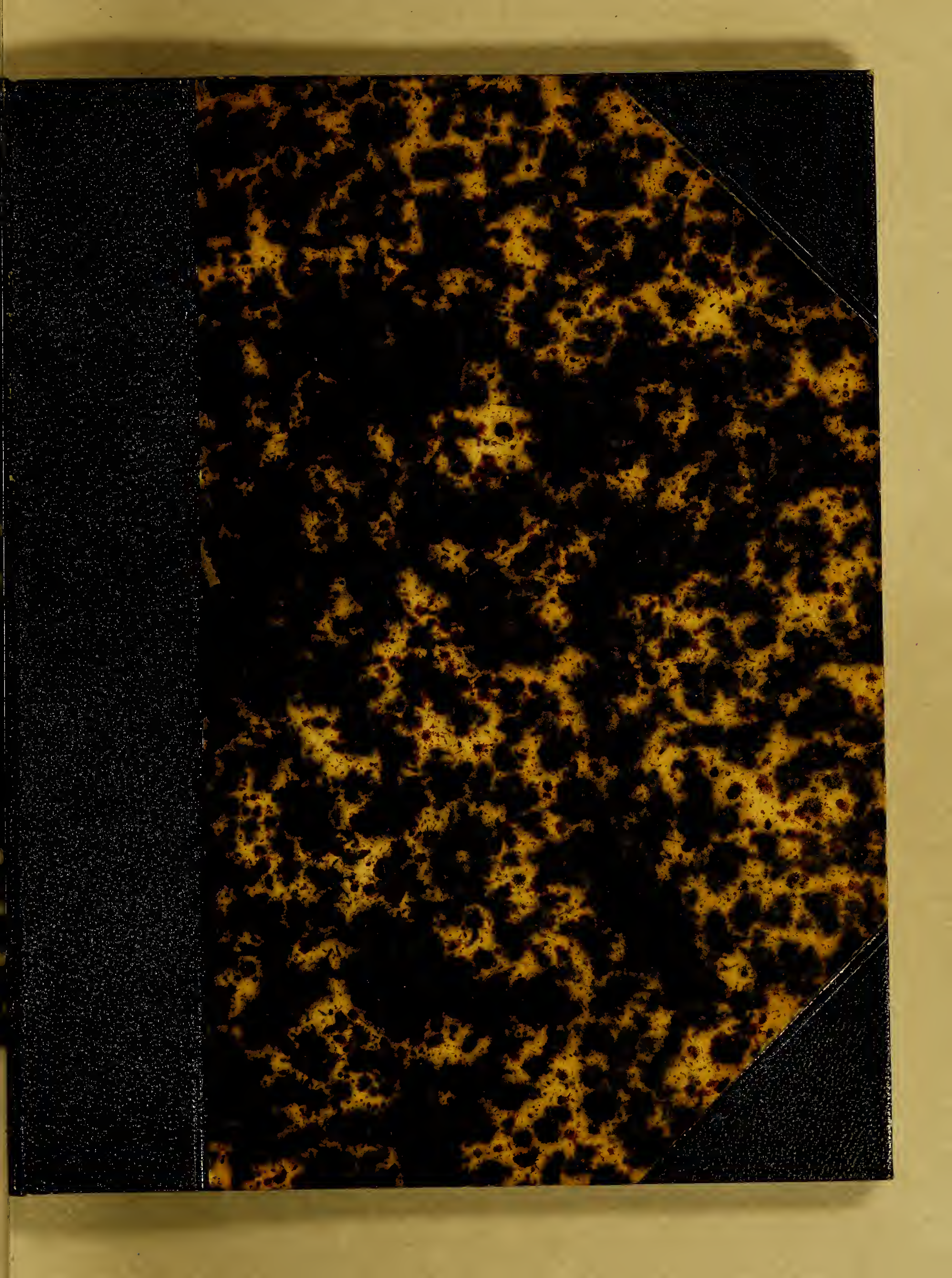
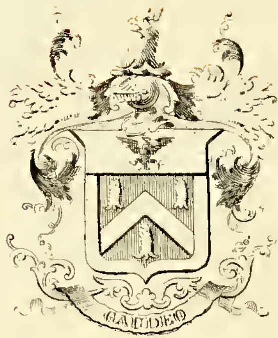
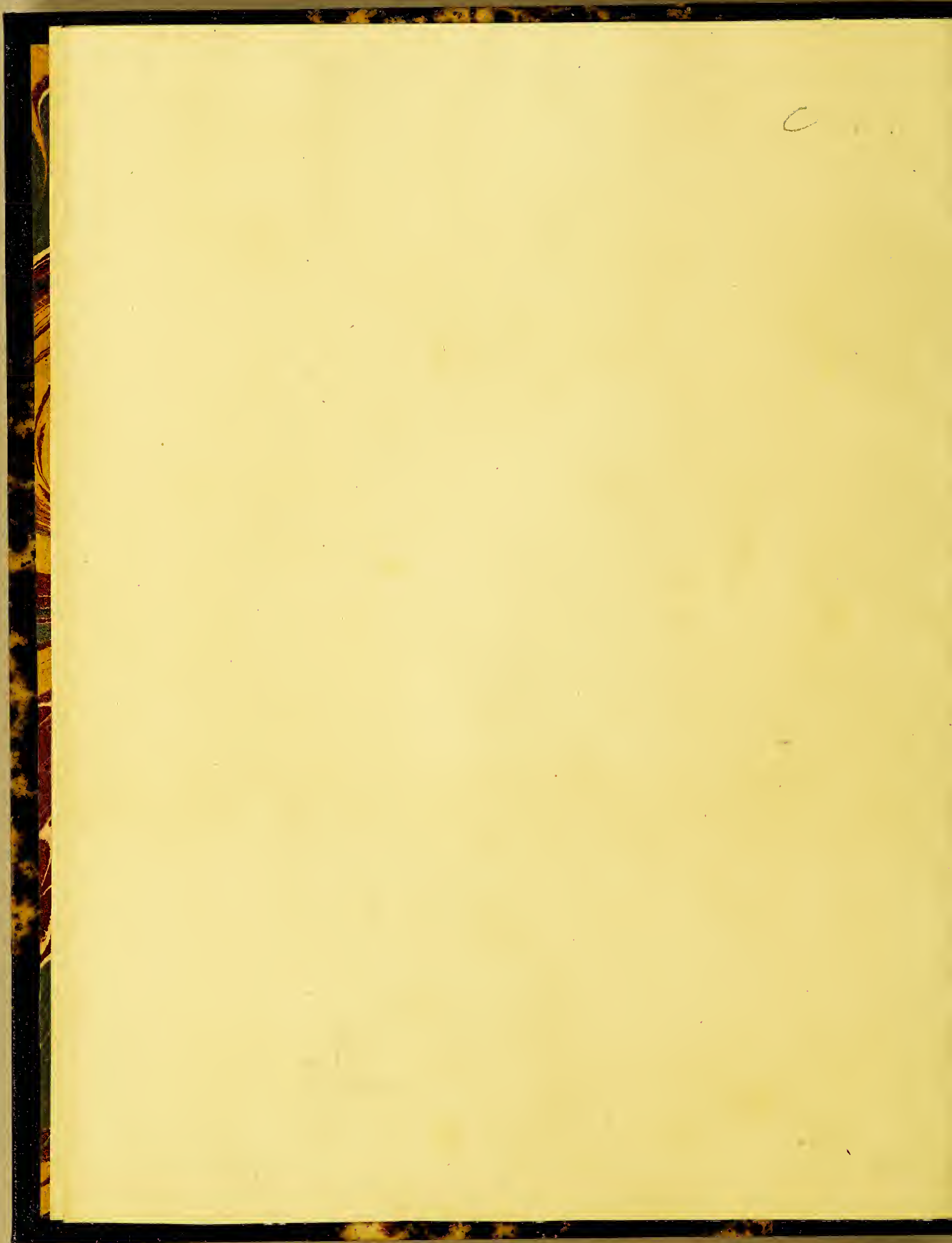

GAUDEO

1331 H. B. Murphy

J

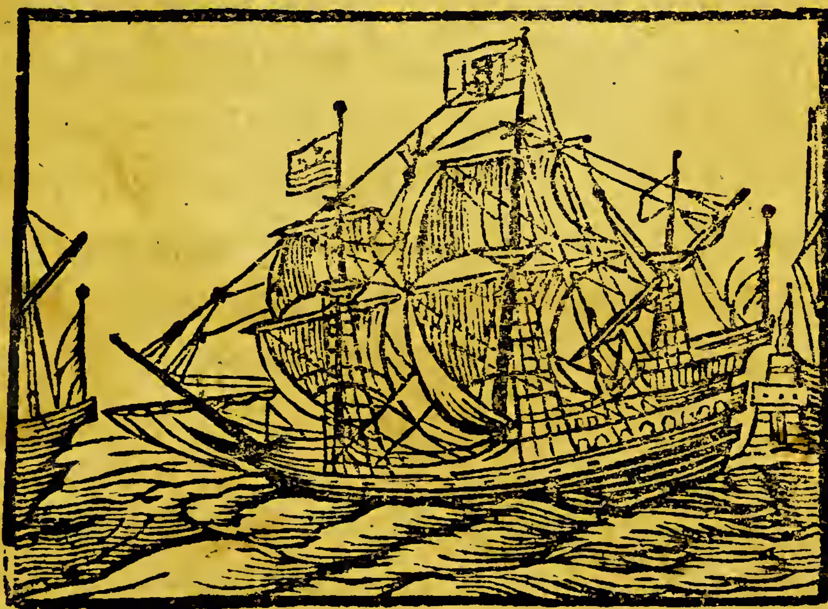

IOERNAEL.

Ofte.

Voyagie vande Groenlants-Vaerders / Namelijck vande Seven Matroosz. die Ghebleven waren op het Eylant genaemt Mauritius om op het selfde Eylant te overwinteren/oock om te besien hoe hem dit Lant toe soude draghen/ den gheheelen Winter.

Noch hebt ghy hier by, de Beschrivinghe van haer handel, ende wandel, oock wat sy gehoort ende gesien hebben, als Beeren, Wal-visschen ende meer andere Zeegedrochten, alles perfecktelijcken Beschreven, tot de tijt hares Overlijdens toe.

TOT ROTTERDAM.

By Abraham Nering, Boeckvercooper / by de Roode Brugghe/ Op het Zeeusche Veer/ inde Druckerije.

ANNO. 1634.

VOOR-REDEN
tot den
Goet-gunſtighen Leſer.

ALſoo God almachtigh, die een Schepper van Hemel ende van Aerde is, die oock is die ghene die ons voetſel gheeft, ende op wien wy moeten onſe hoop ende trooſt ſtellen, ghelijck wy dagelycks door ervarentheyt zien ende bevinden, dat hy is dien God in iens bewaringe wy allegader leven ende ſweven, even als God den enſch is ſtuerende tot vele en verſcheyde dinghen, ghelyck ons voorkomen is, een ſonderlinge ondervindinghe, ofte curieuſheyt des enſchen, alzoo onſe Eeuwe die met recht wel mogen genoemt worn de Gulde Eeuwe deſes tyts, jetwes uytleveren dat notabel is, ende od de Heere deſe Landen bewaert ende bedout heeft, als met Honigh de Melck, gelyck ten tyde van onſe Voor-ouders ſeer wel beſchren is, maer ſegghen niet alleen met Honigh ende Melck, maer Goudt de Silver, ende bevinden over ſulcx de ondanckbaerheydt des menen: Ia dat meer is dencke dattet ons toekomt als Heritaſie ende erfederen, maer laten wy recht in onſe conſcientie gaen onderſoecken dancbaerheyt, ſo ſullen wy met vollen monde uytſpreken, ende ſegen Heere van u komt alles en alles, al hoe wel dat God de Heere niet wil ofte begeert dat den menſche ſtil ofte ledich hier in deſe werelt n ſal, maer dat hy ſal doen ſoo veel moghelijck is, ende dan wordt m toegheſeyt, ghelyck onſe ghebeden dagelijcks melden, gheeft ons yden ons daghelycx broodt.

Nu om tot ons vorighe propooſten te gheraken, ſoo is al de werelt l bekent dat deſe Landen veel beſtaen in de Zeevaert, ofte Navega- ghelyck ons verſcheyde Voyagie ofte Reyſen beſchreven zijn, als n Huyghen van Linſchoten, Spilberghen, Olifier van Oort, Willem outē van Hoorn, Iaques L'heremijte, de welcke ſeer treffelicke Rey- ofte Voyaſie ghedaen hebben, gelyck de Iornaelen daer van konn ghetuyghen, ende veel meer andere die te lanck ſouden ſyn om te halen, ſoo is ons onder andere te voren ghekomen de Iornael ofte oyagie van de Groen landts-vaders, die ordenaris alle Iaren haer ge-

woonte

woonte hebben een Vloote uyt te reeden,ende te doen hare ordenaris trafycke, ſoo is goet ghevonden met ghemeene toeſtemminghe van de Reeders ofte Bewint-hebbers der Groenlants-vaders, alſoo de Groenlants-vaert nu een langhe wyle beſeylt ende bevaren is ende nochtan een Rouw Dor,Kout onbewoont Landt is, ja dat ſtrydende is teghen vele conditie en nature van menſchen, een ſdeels door de groote onlydelicke Kou,ende anderdeels door het Rouwe dompighe Weder ende de ghebreken van dien, ſoo is voorgheſlaghen by de Bewint-hebbere der ſelver dat men eens curieuſſelicken ſoude onderſoecken, hoe hem dit Landt toedroech,den gheheelen Winter of het waer was, datmen van dit Landt ſuſtineerde oft oordeelde, eenighe gaven voor dat het den gheheelen winter gheen dagh en was,andere ſeyden dat men noch een weynigh dagh daer vondt,ſoo dat de Aſtreomiſten teghen malkanderen daer in differeerden, nu is bevonden datmen op't het kortſte van de daghen bevonden heeft vier uren dach te ſyn, volghens het ſchryven vande overleden,ſoo is uytghegheven ofte voorgheſlagen datmen zekere ſeven Maets ſoude uyt de gheheele Vlote verkieſen om te overwinteren,ſoo iſt ghebodt openbaer uytgegaen, ofter yemandt zoude ſyn die daer luſt ofte coragie toe ſoude hebben, ſoo ſyn te voorſchyn ghekomen zekere ſeven Matrooſen met namen als volght.

Outgert Iacobſz van Grooten-broeck als Commandeur.
Adriaen Maertenſz Carreman van Schiedam als Boeckhouder.
Thomas Thomiſz als Kock van Schermerhoorn.
Dirck Pieterſz van Veen-huyſe.
Pieter Pieterſz van Haerlem.
Baſtiaen Gyſe van Delfs-haven.
Geraert Bautyn van Brugghe.

Deſe ſyn de zeven Matrooſen de welcke gheavontuert hebben haer lijf ende leven ghelijck by ondervindinghe van't Iornael te leſen is God de Heere wil hare ziele ghenadigh ſyn.

Vaert wel

IORNAEL

Ofte Voyagie vande Groen-lants-vaerders.

Namelijck van de seven Matroosen die op het Eylandt ghebleven zijn/ om te overwinteren ende met de doodt betaelt hebben.

Augustus.

IN den Jare onses Heeren ende Salichmaker als men schreef 1633. Den 26. Augustij/ zoo syn afghevaren de Vlote van het Eylant ghenaemt Mauritius in Groen-ant / de seven Matroosen die daer blyven soude heb-en sy een hart ende coragie toegheſprooocken / de welcke ock wel ghemoet waren / ende malkanderen de groete-nisse bevelende soo is de Vlote van ons 't seyl gegaen na et Vaderlandt/ soo hebben wy de penne inde hant ghe-nomen ende beginnen te schryven als volght.

DEn 26. Dito soo ginck onse Vloodt ofte Schepen 't Seyl met N.O. wint / met heel hol water / dick weder oock des snachts van ghelijcken het selve weder.

Den 27. Dito hebben wy het eerste gebedt met malkan-eren gedaen/ God biddende dat hy ons believe te verleenen een ge-uckighe uytkomste daer wy God van harten om baden Amen.

Den selven dach soo hadden wy noch sneeuachtigh weder met en overtoghen lucht/ met een harde koude uyt den N.O. wy waren dien selven dagh wel 4. a. 5. Reysen op den Bergh/ maer hebben niet vernomen / dien selven nacht hadden wy dick ende doncker weder.

Den 28. Dito hadden wy den Wint N.O. hadde veel sneeu dese mael waren wy tweemael op den Bergh / maer hebben niet verno-

men/den selven dach deelden wy een half pont Toback voor ons se-
ven/dit was voor een gheheele weecke/ den selfden avont waren wy
met malkanderen gaen zien oft wy niet vreems en soude vernemen,
maer hebben niet bevonden / maer veer van ons ziende soo zaghen
wy noch den Beeren-bergh.

Den 29. Dito hadden wy moye Sonneschijn / met klaer weder/
ende na middagh ginghen wy te samen op den Bergh / die niet
veer van onse Tent en stont/wanneer wy dan klaer weder hadden/
soo konde wy bequamelijcken den Beeren-bergh zien / ghelijck wy
die zelfden middagh oock konden doen/wy gingen wat slaet halen/
om soo wat veranderingh by ons te hebben/ op den zelfden dito soo
was den windt N O.des snachts hadde wy het heel Starlicht/den
windt uyt den N.O.

Den 30. Soo hadden wy klaer weder / den windt N.W.op dat
selfdemael gingen wy eens op den Bergh zien/ maer hebbē niet ver-
nomen / na den middagh zoo hadden wy soo wat jacht Sneeu den
zelfden nacht hadden wy dick weder/den wint N.O.

Den 31. Hadden wy moy weder met klare Sonne-schijn en doen
saghen wy den Beeren-bergh perfeckt legghen/ het koelden uyt den
N.O.des snachts Starlicht met moy weder dat ons God doē ver-
leenden.

September.

Den 1. September den wint N.W.met goet weder/ des avonts
vielder wat sneeu/hadden een stercke koelte uyt den N.O. datmael
waren wy wel twee ofte drie reysen op den Bergh/maer niet verno-
men.

Den 2. Dito den windt als voren/ ghemenghelt met Sneeu / des
snachts hadden wy dick duyster weder.

Den 3. Dito den windt als voren / maer hadden dien dagh heel
moy weder/daer na settē hem het weder tot wat Snee maer de self-
de windt.

Den 4. Dito noch den zelfden windt doen ginghen wy wederom
na den Bergh / oft wy gheen onraet konden vernemen vande Bee-
ren/ofte eenigh vreemde ghedierte / maer zijn wederom te rugghe

ghe-

ghekeert sonder yetwes uyt te rechten den wint wat hart N.O.
Den 5. Dito den wint noch als voren/gemengelt met Sneeu we-
er/des avonts klaer weder met Starre-licht.
Den 6. Dito voor middach moy weder / ende na de middagh
sneeu/savonts hadden wy reghen noch den wint als voren.
Den 7. Dito den wint noch als voren met goet weer des snachts
hadden wy vry al wat Reghen/den windt liep S. S.O.
Den 8. Dito den wint S.O. voor middach hadden wy reghen
s na-middach hadden wy wederom schoon weder / des snachts
el moy Starlicht/in het eerste quartier hoorden wy een gherucht/
gelijck oft daer yet ghevallen hadden / ja soo hart dat onse Tent
eer van schudde/waer van wy seer verschrickte / niet wetende wat
t mochte wesen/maer hebben voorders niet meer vernomen / ofte
t en openbaerde hem niet voorder / den windt was doen noch
.O.
Den 9. Dito den windt S.O. met moy Sonne-schijn / soo dat
y onse hemden uyt trocken / zittende teghen het gheberghte aen en
oesterde en vermakende ons soo wat/den wint was. S.O. bestont
m wat te verheffen/op dat pas konden wy den Beeren-bergh zien
gghen heel klaer/ ende den selfden nacht hadden wy noch reghen.
Den 10. Dito so hadden wy een harden storm uyt den S.O. des
achts kregen wy regen den wint als voren.
Den 11. Dito hadden wy mistachtigh ende vochtigh weder den
int S. S.O. na de middach liep / den windt S W. wy gingen op
t mael wat slaet halen om de veranderinch vande kost den selfden
cht wast betogen lucht/ ende den wint N.O.
Den 12. Dito een harden N.O. wint/met klaer weder / na-mid-
ghs N.O. vermenght met Sonne-schijn/des snachts hadden wy
el moy weer vermenght met een weynich Sneeu / den windt als
oor desen.
Den 13. Dito hadde wy goet weer/den wint S.O. Sonne-schijn
er na wat Sneeu/den wint liep N.N.O. des snacht betogen lucht
n wint N.W.
Den 14. Dito de wint W. met goet weer/ en wat Sneeu/ wy gin-
gen

gen na den Bergh/maer vernomen gantsch niet/ des avonts ginge
wy de Sonne peylen / waer datse onderginck den wint W.N.W
des snachts goet weder den wint S.W. somwylen saghen wy sta
ren/maer meest niet.

Den 15.Dito en hadden wy een harden W. wint / soo dattet hi
hart aenbrande somtyts liet haer de Sonne sien/des snachts Sta
licht den wint W.

Den 16.Dito den wint S.W.met moy Sonneschyn/wy ginge
weder wat verversinghe van slaet halen / alsoo dat voor ons se
aengenaem was ende seer garen aten / op dato saghen wy den Be
ren-bergh/des snachts sagen wy veel Meeuwen/het was heel schoo
Starlicht.

Den 17.Dito den wint S.W.het begon seer fel te waeyen/so de
het hart aenbranden/tot de Speck Sloepen toe/ die selfde tyt wa
het moy Sonneschyn / den selfden nacht betogen lucht ende de
wint als voren.

Den 18.Dito was den windt S.S.W.met Reghen-achtigh we
der/wy deelden als doen voor de eerste mael / ons eerste rantsoen
portie vande Brandewynen uyt / te weten / elcken man een kann
dit was zyn portie voor elf daghen / dien selfden nacht wast gehe
duyster ende mottigh weder/den wint W.S.W.

Den 19.Dito hadden wy dē wint w. met klaer weer des snach
hadden wy heel klaer Starre-licht den wint S.O.

Den 20.Dito was den wint S.S.O. met klaer Sonne-sch
wy namen doen het kruyt van onse struycken/alsoo wy door God
genade van dit jaer/voor de Bos-gaepen bevryt zyn / den selfde
nacht was het Starlicht den wint S. w. heel moy weer.

Den 21.Dito den wint S. w. met mottich weder / het regen
dien selven dagh noch/ende des snachts hadden wy mottich wede
oock gemengt met regen.

Den 22.Dito een harden S.wint/met dichte regen / soo dat w
genootsaeckt waren om in onse Tenten te blyven ende des snach
hadden wy betogen lucht ende den wint als voren.

Den 23.Dito den wint Oost met betrocken lucht / op dat ma
sag

aghen wy een Walvis aen het Strant./ende alsó het de eerste mael
vas/dat wy een Walvis saghen deden wy sonderlinghe naerstig=
eyt om hem te moghen vanghen/oite aendoen/ maer door dien het
uyster weer wiert van reghen/ende mist/zoo is hy ons uyt het oogh
egaen/ende hebben hem niet bekomen/ des snachts hadde wy har=
en reghen ende den wint was S.O.

Den 24.Dito hadden wy den wint S.S.O.voor-middagh had=
en wy reghen/ na-middach ginghen wy na eenen Berch genaemt
en Rooden Berch/ende meenden daer slaet te halen/maer daer ko=
nende/en hebben wy niet meer ghevonden / op dat mael was den
vint S.W.des snachts hadden wy reghen den wint S.O.

Den 25.Dito den wint S.S.O. voor de middach hadden wy/al
hy wat regen ende na de middach een harden W.wint des snachts
voelden het hart aen/met den selfden wint.

Den 26.Dito een harden O.wint / doen hadden wy daer Vorst
op/soo dattet fel kout wiert / oock so begondet op dat mael te sneeu=
wen doen de sneeu wat op begon te houden/soo ginghen wy op den
Berch om te zien oft wy niet en konden vernemen/maer hebben tot
noch toe niet konnen vernemen / ende zijn doen wederom na huys
gekeert den zelfden nacht was het seer Starlicht/ende heel moy we=
der soo dattet een lust aen ons gaf / om sulcx te aenschouwen den
wint N.O.

Den 27.Dito den wint O.O. met goet weer / wy hadden met
malkanderen gesprokenl/om eens te gaen aen de Suytzy/om te ver=
nemen of wy daer niet konde zien/maer en vernamen daer niet/ soo
sochten wy op dat mael noch na slaet/ maer konden niet vinden/ al=
soo de reghen die te niet ghemaeckt hadde ende verrot ghemaeckt/ so
dat het ons seer moeyden / dien selfdē nacht hadden wy quaet weer/
ende den wint liep w.w.

Den 28.Dito hadden wy een storm uyt den Noorden met sneeu/
ende het weer verhief hem seer hart/ maer dien selfden nacht hadden
wy noch goet weer den wint S.O.

Den 29.Dito / soo hadden wy harden wint uyt den S.O.ghe=
menght met sneeu/het waeyden seer fel / op dat mael ginghen wy de

Super Son peylen / ontrent een Wijn-boom boven het ghebergte den selfden nacht hadden wy goedt weer som-wijlen lieten haer de Starren sien met S.wint.

Den 30.Dito hadden wy den wint W.S.W. met dic mottich weder/ den selfden nacht hadden wy veel reghen oock snee / den wint waeyde hart/verleende malkander een praetjen / om ons tijt wat te vergheten/die ons so wat lanck viel ende affschept aen malkanderen nemende ginghen weder naer onse koy / om ons tot de ruste te begheven.

October.

Den 1.Dito den wint N.O.wy haddē dat mael goet weer maer daer na verhief hem den wint hart/des snachts hadden wy betogen lucht/behielden den wint als voren/des smorghens resolveerden wy om naer de Suytsy van't Eylant te gaen ende na wy een soopjen Brandewijn ghedroncken hadde/ ende de broechkost op hadden syn wy samen heen gegaen.

Den 2.Dito den wint als voren / op dat mael war en wy aen de Suytzij vā het Eylant geweest/ maer ons en is niet gerancontreert/ wy liepen over het Lant ys 'twelck ontrent een duym dick ghevroren hadde/soo dattet een vermaeck voor ons was/ende kregen oock soo de warmte met gaen/ des snachts wasset goet weer / met eenen Oostelijcken wint/daer wy God voor danckten.

Den 3.Dito den wint O.dit was voor den noen / ende des namiddagh liep den wint Westelijck met sneeu / maer meest stilte/het 't Lant lach op dat mael heel bedeckt vande sneeu/ des snachts goet weder/de Starren vertoonden ons blydelick dewelcke wy als onse ghebueren hielden/want waren ons een vermaeck / den wint was doen S.met soete lucht.

Den 4.Dito den wint S.met goet vriesent weder/des smorghens saghen wy bequamelijcken den Beeren-berch/ na de middagh hadden wy betogen lucht/des snachts hadden wy dick / mottich weder/ met een harden S.W.wint.

Den 5.Dito den wint S.W.dien selfde dach dedet niet als regenen

nen van smorgens tot savonts soo dat wy dien heelen dach genoot-saect waren om in onse Tentē te blyvē/alſo der op dien selfden dach niet veel te beschryven en was/des snachts haddē wy schoon Star-licht/ende den wint was suyden.

Den 6. Dito den wint S. met kout briesent weer / wy saghen de Son in't Suyen/ pas boven den Bergh / van onse Tent af te zien/ wy konden oock op dat mael den Beeren-bergh zien / des snachts hadden wy een harden S.S.W. wint/met hol water ende eē donc-kere lucht.

Den 7. Dito hadden wy dick mottich weer oft stof-reghen met een harde W.S.W. wint/het waeyde vry hart aen/wy gingen weder op den Beeren-bergh/om of wy yet soude vernemen / maer konde niet vernemen/des snachts hadden wy reghen.

Den 8. Dito den wint noch als voren / dien heelen dagh dedet niet als sneeuwen/met een dicke locht / des na-middachs liep den wint S.S.W. des snachts hadden wy harden storm dat onse Tent stont en schudden en beefden / soo dattet ons al te samen wacker maeckte/ so dat ons het slapen verginck ende op zijnde / verleenden malkanderen een praetjen / om de melancolijckheyt ofte fantasie/ wat te vergheten/want de storm hoe langher hoe meerder verhief/ ja tot aen de ovens toe / den wint was eerst N.O. daer na liep hy Noorden oock vermenght met sneeu en vorst.

Den 9. Dito/hadden wy noch storm ende fel hart weer/het water gingh soo hol/dat het onmogheliick soude gheweest hebben / datter Schepen op de Ree soude konnen legghen hebben het brande over het Fort heen/den wint was Noordeliick met sneeu/ende vorst / het was heel kout weer / men konde qualijck op't Strant blijven staen/ door het fel weder/doen bgonden wy eerst onse Stove / ofte kaggel te stoocken / door de groote koude / die ons daer toe d'wonck des snachts hadden wy noch een harden N.N.O. wint.

Den 10. Dito behielden wy noch het felle koude weder doen be-gon ons de onghewoonte wat te naken / alsoo wy ons doen wat dicht by huys hielden ende onse stoven begonden te vieren/het welck ons soo eenighe veranderinghe gaf allsoo het onse ghewoonte niet en

 was

was/ ende sommighe een duyselinghe in't hooft maeckte / den win
was noch als voren.

Den 11. Dito/ hadden wy noch hart fel weer/ den wint N.O. me
jacht sneeu/ ende vriesent weer/ wy hadden onse hemden buyten on-
se Tenten ghehanghen/ om te verluchten of te bleycken / maer mos
tense doen inhalen/ ende wy maeckte inden hoeck van den haert een
plaets om daer te hanghen / want gheleken beter van hardighey
een Planck/ als een hemt/ wy gingen op dat mael langhs de Stran
tot aen de Suyt-klippen toe/ maer wy vernomen geen onraet/ noch
sagen geen ghedierte.

Den 12. Dito / op dese dach hadden wy noch hart vriesent weer
ja vroos soo hart dat onse bier-tonne bevroos de welcke maer een
vadem van't vier en lagh/ ende hadden daer by harden wint / met
dicht sneeuwent weder ende den wint N.O. des snachts vertoonde
ons de Starren/ ende was helder weer den wint was N.N.O.

Den 13. Dito hadden wy noch al kout vriessent weer/ wy waren
wederom na den Bergh gegaen/ alsoo dat onse ordenarisse gewoon-
te was/ wanneer wy niet veel en wisten te doen / soo gingen wy om
een kijckjen / ghelijckerwijs men in Hollant buyten de Poorte gaet
kijcken/ maer en hebben op dat pas niet vernomen / des savonts sa-
gen wy de Sonne dit was in langhen tijt het eerste dat wy de Son-
ne gesien hadde/ ende ginck klaer onder inden Westen ten Suyden/
den Wint Noorde / dien voor-nacht wast heel Starlicht / ende
den na-nacht hadden wy harden Noorden wint/ ende sneeuachtigh
weder.

Den 14. Dito den wint ende het weder als voren/ des savonts sa-
gen wy de Sonne by den onderganc in den W.S.W. des snachts
sagen wy somtijts Starren.

Des 15. Dito des smorghens / soo hebben wy hier aen ons strant
vernomen twee Walvisschen/ dewelcke droogh op het Strant lagẽ/
tot by het verjuys/ soo namen wy met haest ons Harpoenen/ Lensen/
ende onse sny-messen/ ende wy staecken soo hart op haer Corpus/ dat
wy onse ghereetschap bot ende krom stieten / doch door lanckheyt
van tijt soo gheraeckte sy wederom in de See/ ende lieten ons het na

kijcken

ücken/wy hadden doen redelijck weer/ ende waren doen wederom
den Bergh gheweest / doch niet vernomen den wint was als
ren.
Den 16. Dito den wint ende het weder noch al in voegē als voor
sen te weten veel koude en sneeuachtigh weer / het welck by ons al
y wat veranderinge causeerde.
Den 17. Dito hadden wy noch al kout vriesent weer / de lucht be-
ghen den wint was noorden/ den voornacht saghen wy de Star-
n/ende koelden soo vry wat aen.
Den 18. Dito noch den wint als voren / met goet kout vriesent
eer/des savonts saghen wy de Sonne ondergaen / inden west S.
esten/wel so west/ des snachts hadden wy Maneschijn/met Star-
-licht/moy weer ende vermakelijck.
Den 19. Dito den wint als voor desen / soo waren wy op den
ergh/ende konden den Beeren-bergh zien / oock soo saghen wy
t ys/in't Noorden ontrent een myl van't lant / die tijt hadden wy
ope Sonneschijn maer de Son ende konde over den Bergh niet
ynen eensdeels om dat den Bergh vry wat hoogh is / ende de
onne te leegh stonde/ so datse inde Bay by onse Tenten niet schij-
n en mocht/ den selven nacht hadden wy helder Maneschijn ende
de Starre-licht.
Den 20. Dito/was den wint N.O. het was doen goet weer / wy
ghen die mael den eersten Beer/maer en konden hem niet krijgen
waren aen Strant / ende saghen het ys een goet stuck in Zee
oven heel dick / het vroos heel sterck des snachts hadden wy O.
int inde Zee.
Den 21. Dito was den wint hart N.O. met heel kout vriesent
eer soo langhe als desen Oosten ende Noort-oosten wint gewaept
eft soo hebben wy het kouder ghehadt/als na ons duncken / als
t in Hollant op het koutste is/ des snachts waepde den wint noch
rt/ende hadden heel dichte Jacht sneeu.
Den 22. Dito den wint als voren / noch hadden wy dichte sneeu/
s snachts hadden wy redelijck goet weer/maer betoghen lucht/ten
nu tegenwoordich/soo kout niet meer/als't heeft gheweest.

Den 23. Dito den wint waeyde noch hart / doch als voor dese met dicke betoghen lucht / wy hebben wederom op den Bergh gh weest/maer niet vernomen/des snachts hadden wy goet weer.

Den 24. Dito was het noch al den selfden wint/hadden goet kla helder weer/met vorst/wy waren op dat pas op den rooden Berg ghewеest maer en vernamen niets/dan alleenlijck dat wy sagen ve voetstappen van Beeren / soo dat wy vermoeden datter al vry w veel mosten geweest zijn/ snachts hadden wy goet kout helder wee het vroos sterck aen/ ende seer klaer vertoonde ons de Maen / en de Starren stonden licht gheresen / ende hadden den wint noch a voor desen.

Den 25. Dito den wint S.W. wy hadden goet klaer helder we met koude vorst/ende moye Sonneschijn / maer sy en kan niet me over den Bergh komen op desemael hadden wy een Beer in on Bay/wanneer hy ons ghewaer worden soo was hy vluchtende/ e de begaf hem inder Zee/soo dat hy ons verdween/ den selfden nac hadden wy klaer Starre-licht/op dien selfde nacht vertoonden o weder eenen Beer/maer wisten niet oft den selfden was oft niet/e de quam dicht aen onse Tent/maer wy en konden hem niet krijge den wint noch als voor desen.

Den 26. Dito noch den wint als voor desen / met redelijck we wy waren wederom over den Bergh / maer hebben niet vernome dan een weynich ys/des snachts hadden wy goet weer/ betogē luc den wint west.

Den 27. Dito den wint uyt den Westen met heel goet weer ma heel kout/des snachts hadden wy ooc heel goet weder / het was he stille somwijlen sagen wy de Starren.

Den 28. Dito den wint als voren / met een moye koude ende vri sent weer/wy waren wederom op den Berch geweest/doch niet ve nomen/des snachts weer en wint als voren.

Den 29. Dito den wint N. met kout vriesent weer / wy kreghe de Bay vol ys/wy saghen vanden Bergh of / ende saghen seer ve ys in Zee/des snachs hadden wy sneeu/ende het weer ende wint a voren.

De

Den 30. Dito/den wint noch als voor desen / met fel kout vriesent
er/wy en konde van onse Tent geen water zien soo dick lach het
n Zee/des snachts hadden wy het weer ende de wint noch als
or desen.

Den 31. Dito / hadden wy harde N. wint met sneeuachtigh we-
wy hebben wederom op den Bergh gheweest / ende saghen soo
ys inde Bay/dat wy geen water en konden bekennen/doch wy
onde niet veer in Zee zien/het vroos soo hart dat ons water be-
os/so het inde Kockx Tent lagh ende lach by het vier en bevroos
art vroos het op dat pas/ja dat meer is/daer vrosen sommige va-
ontstucken door de vorst/maer ons bier / ende onse andere sterc-
dranck laghen in de bottelery / maer dat en hadde noch gheen
t / des snachts hadden wy sneeu / den wint was noch als
en.

November.

Den 1. Dito soo was den wint N.O. met kout vriesent weer met
eu ghemenght/wy waren wederom op den Bergh / alsoo wy dat
or ons ghewoonte hielden ende oock voor ons vermakelijck was/
de warmte te krijghen / doen saghen wy daer soo veel ys aen de
ort-zy van't water/dat wy het water niet konden bekennen om
s tijt hebben wy noch 10 uren myn dach/ wy sien de Sonne heel
nigh/den selfden dagh teghen den avont en vernamen wy eenen
er / maer soo haest wanneer hy ons ghewaer wiert dat wy na
n toe-quame/soo liep hy in Zee / op het ys want zy syn heel schu
or ons alsoose wel bemercken / dat het haer gelden soude soo dat
se weynigh konnen corromperen ofts verrasschen / op dato vriest
hier soo hart dat wy ghenootsaeckt syn het vier by wijlen in onse
telery aen te legghen/ ende dat om het bier uyt het vriesen te mo-
n houden/wy staen in groote perijckel om by avont of by nacht
onse Tent te gaen/door oorsake dat de Beeren ons soo kort op
lijf zijn / ja eer wy het weten maer wanneer wy daer op versien
/soo vraghen of passchen wy weynigh op haer/ op dato den wint
boven.

Den

Den 2. Dito/behielden noch al kout vriesent weer/op dat pas ver-
namen wy wel 5.a.6. Beeren inde Bay / ende wy maeckten ons
Roers vaerdigh ende wy schoten der een van dien hoop / de ander
dat ziende liepen ter Zeewaert in op het ys/soo dat wy die verloren
des snachts hadden wy goet weer in de na-nacht sneeu weer.

Den 3. Dito den wint N.O. met redelick weer/daer na sneeu/ wy
vernamen wederom vier Beeren / daer wy eene van schoten ende
in't schieten begaf hy hem noch op't ys/ende bleef daer doot legghen
soo dat wy ghenootsaeckt waren Delen ende touwen te krijghen
quamen met de Delen op het ys / ende sloeghen de touwen om zijn
lijf ende sleepten hem soo op't Lant / inde voor-nacht hadden wy
Starre-licht/maer den na-nacht donckere betoghen lucht/noch de
wint als voor desen.

Den 4. Dito soo hadden wy den N.O. wint met heel kout vrie-
sent weer met betoghen lucht / wy vernamen hier wederom drie
Beeren maer wy en hebben gheen van drie ghekreghen / door oor-
saeck datse voor ons soo schou beginnen te worden / begheven hae
datelijck op het ys in Zee / want wy het ys rechte-voort ghenoeg
hebben/den wint was op dat pas West / kreghen noch sneeu die
selfden nacht.

Den 5. Dito den wint S. met sneeu weder / wy hadden op de
mael soo veel sneeu/dat wy qualijck upt gaen moghen hier en vern
men wy nu geen Meeuwen meer / syn tegenwoordigh al wegh de
selfden nacht hadden wy een harden S. wint met sneeu het ys d
dreef doen een goet stuck in Zee.

Den 6. Dito den wint als voren/ met quaet buyich weder / m
sneeu/het ys en is noch niet upt ons ghesicht ghedreven / den voo
nacht hadden wy den wint noch S. maer inden na-nacht / soo li
hy Oostelijck/doen en konden wy geen ys inde Bay meer zien.

Den 7. Dito/soo hadden wy een harden N.O. wint/ met betog
lucht wy hebben op den Bergh ghewesst / maer en hebben niet v
nomen dan wy saghen een weynigh ys / wy en hebben in 2.a 3. d
ghen gheen Beeren vernomen / het welck by ons wat verwond
ringh geeft/des snachts hadden wy N. wint des smorgens lach
B

ap wederom vol ys.

Den 8. Dito/den wint noch als voor / met goet kout vriesent weer
ghenwoordigh smelten wy al sneeu/om water te krijgen alsoo on-
Kock met dat selfde water koockt / wy hebben noch wel 9. a 10
nnen waters op voordeel maer wy en konnen het selfde niet uyt
t vriesen houden / doch daer is niet aengheleghen / alsoo wy ons
genoech konnen behelpen met het sneeu-water / ende weynigh na
t ander vraghen/dien nacht hadden wy goet weer / met Noorden
int/somwijlen konden wy de Starren sien ende somwijlen weder
iet.

Den 9. Dito den wint als voren met seer bequaem weer/ wy heb-
en aen de Suytzy van het Eylant geweest tot de Strant toe/ maer
ebben gheen ys konnen zien/wy zaghen de Zon diemael/ dat was
el het eerste in 21. a 22. daghen dat wy de Zon niet ghesien en had-
en/sy stont ontrent Suyen/een half uyr boven den horisont aen de
oortzy daer was soo veel ys / dat wy het water niet bekennen en
onde/des snachts Noorden wint met sneeuachtigh weder.

Den 10. Dito den wint als voren / wy en vernamen gheen Beer-
n meer/'twelck wy ons verwonderde / want wy waren daer vry
wat op versien/wy verlanghden maer na haer komste / maer en
amen niet/het vroos al vry sterck/ ende sneeude daer by / snachts
adden wy den wint als voren.

Den 11. Dito den wint hart N. maer goet weer en betogen lucht/
et was hier al vol ys/des snachts hadden wy N.O. Wint/met mist
aer by goet sacht weer.

Den 12. Dito den wint N.O. met mist / wy en hebben dit mael
een vorst ghehadt/wy hebben wederom op den Bergh gheweest
an niet ghesien dan ys / het welck daer ghenoegh was wy hebben
et dese veranderinghe van't weer / wederom de Meeuwen verno-
en/des snachts wasset Starlicht ende saghen de Maen oock staen/
et Oostelijck wint des smorgens was het ys een goet stuck in Zee
hedreven/het 'twelck schielijck of ende aen dreef na de wint was.

Den 13. Dito / hadden wy een harde koude uyt den Oosten met
n betoghen lucht/redelijck kout weer / wy en saghen datmael hier

geen ys/des snachts hadden wy goet weer/ het luchtjen uyt den O-
sten/maer met betogen lucht.

Den 14. Dito den wint west met kout vriesent weer / des nacht
hadden wy moy lieffelijck weer/ met klare Maneschijn wy kregh
op dato de Bay wederom vol ys/maer en vernomen tot dato ghe
Beeren oft geenigh ghedierte de lucht West.

Den 15. Dito/ hadden wy harden N.O. Wint met sneeu / hi
vernamen wy wederom 3. ofte 4. Beeren / 'twelck by ons soo w
tijdt verdrijf maeckte wy sochte kynantie om haer te moghen schi
ten/maer en quamen op het Lant niet oock en quamen sy soo dic
niet dat onse Roers die bereycken konde/ so dat wy alleenlijck ma
tghesicht daer van hadden/ten lesten zijn sy door gegaen/ ende wy
hebbense niet meer vernomen/den wint noch als voor desen / ma
den selfden nacht hadden wy noch sneeu / met bequame koude d
wy wel verdraghen konde.

Den 16. Dito den wint als voren/wy hadden wederomme een
Beer voor/maeckten onse Roers klaer / ende leyden na hem ae
maer na wy gheschooten hadden/ende niet en quetsten/ soo liep hy
het ys ende begaf hem in Zee/ende soo raeckten hy ons uyt ghesic
die tijdt hadden wy kout vriesent weder/maer moy stil weder / w
sneeu des snachts wasset Mane-schijn ende soete lucht den wint a
voren.

Den 17. Dito den wint hart N. ghemenght met sneeu ende don
kere betogen lucht / doch heel lijdtsaem vande kou wy hadden d
wint noch als voren.

Den 18. Dito den wint N.O. met kout vriesent weer / wy en ve
namen tot dato niet / wy leyden som-wijlen een discoersen in't ho
dert / ende elck vertrock vast zijn avontuer dat hy soo te lande als
water van zijn leven ghedaen hadde ofte hem bejeghent was / en
soo brochten wy somwijlen onse tijt toe / want hadden geen ghelt
tellen des snachts wasset vray Starre-licht met moy weer.

Den 19. Dito den wint N. wy hebben besyden het landt gh
weest doch met groote moeyten/want wy moeten som-wylen tot
ver de knie door het sneeu gaen / wy saghen den Beeren-bergh do
Kla

aer legghen/oock soo saghen wy doen de Zonne noch pas boven
t water/'twelck ons verwonderde want wy gedocht hadden datse
behoorde onder te wesen wy hebben teghenwoordigh moy dagh/
weten / dat wy noch ghenoechsaem konnen zien te lesen in een
oeck wel verstaende buyten de Tent / maer inde Tent konnen
y't niet langher zien te lesen of te schrijven / het moet noch al vry
aer weer zijn wanneer wy buyten de Tent konnen sien te schrij-
n/soo dat ons den dach heel ontvalt ende sitten meest met toedue-
n/'twelck een weynigh onse coragie beneemt / wy hebbent aen de
oort-zijde noch al vol ijs/des snachts hadden wy sneeu / ende den
int noch als voor desen.
Den 20. Dito den wint noch als voor desen / met donckere beto-
n lucht ende sneeuachtigh weder/ des snachts haddē wy den wint
).met sneeu-weer dat ons noch by bleef.
Den 21. Dito den wint W. wy hadden dese reys goet weer wy
aren op dato op den Bergh geweest / ende saghen doen den Bee-
n-bergh/wy sagen na de Noort-zy toe/ aldaer wy soo schrickelijck
el ijs saghen dat wy het water daer door niet bekennen en konde/
n selfden nacht liep den wint wat westelijcker / wy hadden dit-
ael goet weer som-wijlen vertoonde ons de Starren ende dan en
gen wyse weder niet.
Den 22. Dito/den wint noch als voren/het was seer kout vriesent
eer / des snachts liep den wint West doen vielder wederom veel
eeu op dese reys vertoonde ons wederom eenen grooten Beer/ en-
wy die gaeu daer op afgeveerdight waren om hem te moghen a-
apperen / leyden onse Roers aen/ maer doen wy onse Roers gelost
dden/ende hem niet seer gequetst hadde / so begaf hy hem inde Zee
o dat wy hem uyt ons oogh verloren / den wint als voren moy
eder.
Den 23. Dito den wint W. N. W. met heel goet weder/wy hebbē
et malkanderen over den Bergh gheweest/ tot den rooden Bergh
e/doch en hebben niet sonderlingh vernomen / dan alleen dat wy
aer ys ghenoech vonden/ja soo varde als wy sien konde wy sagen
a 3. Beeren op het ys loopen/maer en sochten ons niet/wanneer sy

ons saghen begaven haer dieper in Zee/ soo datse ons upt ons oogh
ginghen alsoo wyer qualijck by konde komen/ende oock geen groo
te moeyte om en dede inde voornacht hadden wy klaer Starre-lich
heel stil weer inde na-nacht was den wint S.op dese mael vernam
wy wederom een Beer/onse roers die altijt veerdigh legghen by d
handt krijghende schooten datelijck na hem upt onse Tent / dat h
aen't bloeden was / want smorghens vonden wy het bloedt aen d
Strant legghen / soo dat wy bespuerde dat wy hem al dapper gh
treft hadden/maer wy en konden hem niet krijghen / door oorsaec
datse strax op het ys loopen/oock soo moeten wijse al fel treffen eer
blijven legghen / al zijn sy al door ende weder door gheschooten vra
ghen daer weynigh na/loopen evenwel inde Zee.

Den 24.Dito/den wint S.O. met betoghen lucht / wy wierde
het ijs een stuck in Zee quijt / maer en gingh upt ons ghesichte nie
dien nacht kreghen wy een W. wint met betoghen lucht de Ba
quam wederom vol ijs / den wint W. met heel kout vriesent wee
daer na kreghen wy mist / wy vernamen wederom veel Meeuwe
maer verhouden haer meest aen het gheberghte / den windt a
voren.

Den 25.Dito / met W.windt met heel kout vriesent weer da
na noch mist / hier openbaerde haer wederom veel kock-meeuwe
maer des avonts vliegen sy wederom na't gheberghte toe den wi
noch als voor desen.

Den 26.Den wint S.met redelijck sacht weer/des snachts snee
dent/ende het ys dat aen de wal lagh/was wederom een groot stu
in Zee ghedreven/ doch niet al / want een deel bleef hier inde Ba
legghen/wy hadden doen sacht weer kondent doen wel harden/ va
weghen de koude soo het niet felder en wordt/ den windt noch a
voren.

Den 27.Dito dē wint S.W.het was nu op dato heel goet wee
ten heeft in dit etmael sonderlinghe niet ghevrosen / daer wy se
van verwondert zijn gheweest / want wy de vorst nu soo ghewe
zijn als het eten/dattet ons even veel is oftet vriest of niet / soo we
nigh hanghet ons rechtevoort aen/des snachts was den wint Oo

nde het was seer schoon Starre-licht / het ijs was doenmael heel
ot ons ghesicht gedreven/ soo dat wy't niet meer en konden zien en
n hebben op dato niet sonders vernomen.

Den 28. Dito den wint S. O. met goet weer / gantsch gheen kou
p dese dagh hadden wy wederom een Beer / soo haest wy hem ver-
amen soo joegen wy hem na / tot over het gheberghte / wy deden
as upterste vermoghen om hem te moghen bekomen / maer alsoo
p stercker in't voorloopen was/als wy in't naloopen/ soo wast ons
nmoghelijck hem te komen krijghen/want wy dit mael coragieus
henoegh waren ende hadden ons vermaeck hem te achtervolghen/
vant het heel sacht weer was/ja dat wy ons verwonderde / van het
veer het 'twelck wy wel 5. a 6. daghen nu ghehadt hebben/ja geloo-
ẽ dattet rechtevoort kouder in Hollant is/alstet hier nu tegenwoor-
igh is/hadden den wint noch als voren.

Den 29. Dito/noch den wint als vorẽ/ het was op dato heel klaer
veer/wy hebben aen de Zuyt-zy van het Eylant ghewees / maer
vy vonden daer soo veel ijs/dat wy gheen water bekennen en kon-
e/aen de noorder zy waren wy doenmaels oor / maer daer was het
s na gissingh een half mijl vande wal of ghedreven/den selfde nacht
vas het heel moy Starlicht goet weer.

Den 30. Dito/hadden wy den wint als voor desen / wy hadden
oenmael reghen/op dese reys hadden wy menighte Beeren / ende
eden groote finantie om eenighe te moghen krijghen/maer hoe wy
et aenleyden / wy en konden haer in gheenderley-wijs bekomen
vant worden heel schu voor ons/ zijn oock wel soo vals daer en bo-
en/dat wanneer hier ijs leyt / nemen zy de Kap-stucken en sleepen
ie wel een Musket-schoot veer op het ijs/ ende dan eten sy die met
aer ghemack op/des snachts hadden wy den wint als voor desen/
net harden reghen.

December.

Den eersten Desember / hadden wy harde S. Wint met mot-re-
ghen/ende doojent weder/des savonts liep den wint S. Oost ende
wilde hem het weer wederom tot wat vriest stellen des snachts had-

de wy helder weer ende moy Starrelicht.

Den 2. Dito den wint als voren/ met doncker reghenachtigh we der met Starre-licht ende het doopde noch hart/des snachts hadden wy een soeten wint ende sacht weer / ja dat wy qualijck souden ghe weten hebben van weghen de koude / dat wy hier op't Eylant ghe weest waren/ten hadde sake geweest wanneer wy onse Tent aensa ghen/ende wanneer wy onse hoofden buyten de duer staken / da wy't soo ghewaer worden.

Den 3. Dito hadden wy harden S.wint / met doncker mottig weder/maer gheen vorst sacht weer / des snachts waeydent noch se hart/maer wy hadden den selfden nacht noch Starrelicht / met he moy weer.

Den 4. Dito / weer en wint als voren / met betoghen lucht de snachts van ghelijcken/het weer als voor desen/op dat mael hoorden wy wederom ghewach van Beeren/ende wy die dat voor vermaec hielden keecken datelijck uyt ende in't uytsien soo bevonden wy da se dicht by onse Tent waren/daer wasser 2. ofte 3. maer wanneer s ons hoorden /kicken of roeren/soo gaen zy deur/ sy en hebben so lan ghe gheen patiencie dat zy ons met gemack onse Roers laten laden sy hooren de deur van onse Tent nauwelijcx opgaen of wy en sien se niet meer/soo schu zijnse rechte-voort voor ons ghewor den / wan neer wy de kap-stucken neer leggē / die ordenaris dicht by de Ten legghen / soo komense by nacht ende halen ghemeenlijck een stuck daer van wegh ende etent dā in haer quartier/of op't ijs/des snachts het weer ende wint als voren.

Den 5. Dito den wint S. met moy sacht weer / ende slecht water ja soo goet weer na ons oordeel/ als het om dees tijt s'Jaers in Hol landt kan wesen des snachts hadden wy een S.O. Wint/ende wa moy Starre-licht/het was soo licht / dat wy uyt onse Tent siend saghen wy eenen Beer ende alsoo wy ordenaris onse roers klae houden/soo schooten wy hem door zijn huyt / soo dat wy hem sage bloeden/oock het bloedt vonden des smorghens legghen / doch hy was noch soo kloeck / dat hy evenwel wegh raeckten ende liep in Zee/soo dat wy hem niet en konden krijghen.

Den

Den 6. Dito dẽ wint S.O. het was dit mael heel goet weer/maer ...toghen lucht wy mochtent wel harden van weghen de koude die ...y niet seer overvloedigh en hadden/des snachts mooy Starre-licht/ ...et weer ende wint als voren.

Den 7. Dito/den wint noch als voren/maer met dick mistigh we... ...r/des snachts liep den wint S. doen kreghen wy wat sneeu/ daer ...a setten hem het weer wederom tot vorst/ende het voorgaende sach... weer wierden wy quijt/soo dat wy doen by wat kouder begon... ...en te ghevoelen als voor desen.

Den 8. Dito/ hadden wy den wint N.O. met een donckere lucht ...et kout vriesent weer/den zelfden nacht liep den Wint West / met ...n donckere lucht/doen was de Bay wederom bedeckt met nieu ys ...t ons alder verwonderinghe.

Den 9. Dito noch weer en wint als voren/ met heel klaer helder ...eertjen/maer was fel kout weer / wy saghen dat mael soo veel ijs/ ...s wy over zien konden/den selfden nacht haddẽ wy Starre-licht ...et vriesent weer/met Westelijcken Wint.

Den 10. Dito den wint noch als voren / met klaer helder weer ...aer hadden kout weer/daer was alrees soo veel ijs dat wy gheen ...ater bekennen en mochten des snachts wasset helder Starlicht/en... het Maentjen scheen heel klaer / maer was goedt stil bequaem ...eer/dese mael vernamen wy 2. a 3. Beeren / ende wy schooten een ...er van tweemael in zijn huyt / soo datter het bloedt by neer liep/ ...ch hy raeckten wederom op het ijs / soo dat wy hem evenwel niet ...konden krijghen/wy waren dese mael oock op den Bergh / daer ...ch dat mael by Noorden soo veel ijs/dat wy het water niet moge... ...ck waren te bekennen/des snachts hadden wy een Westen Wint/ ...et dicke lucht.

Den 11. Dito het weer ende wint als voren / wy en hebben van ...egh gheen Beeren vernomen / wantse beginnen te bemercken dat ...yse treffen / soo datse haer buyten scheuts houden ende ons soo na ...et derven komen/of het en waer dattet die gene waren die niet on... ...r ons kluyven geweest zijn / weer en wint als voor desen / kout ...iesent weer.

Den

Den 12. Dito / des smorghens vroegh schooten wy een Beer di
wy in zijn kop troffen/soo dat hem het loopen verboden was / end
viel hart-steecken doodt/op die plaets daer wy hem schooten / end
wy aen't villen/ende braden de bouten / die ons niet qualijck en be
quam/alsoo het eenen jonghen Beer was/ende alsoo wy langhe de
ouden kost ghehadt hadden/ende wel half moe waren/soo dattet so
veel als een verversingh voor ons was / en wy oock goeden smaec
in hadden/wy hadden den wint W. met kout vriesent weer des sel
den nacht hadden wy moy stil weer/som-wijlen Mane-schijn.

Den 13. Dito den wint S.W. met goet weer/ met donckere beto
ghen lucht/wy hebben over den Bergh ghewecst / ende ginghen n
den rooden Berch toe/doch wy en vernamen gantsch niet/ons en i
oock niet ontmoet / maer ziende in Zee na de Noort-zy / sagen w
het vol ijs legghen / soo dat wy het water niet en konden bekenne
des snachts hadden wy den wint S.O. met sneeuachtigh weder.

Den 14. Dito wint S. met heel kout klaer vriesent weer / de
snachts wasset moy Starre-licht/ met heldere Maneschijn / het ij
was doen een groot stuck inde Zee ghedreven / dat wy het qualijc
sien konden.

Den 15. Dito den wint S. daer na liep hy W. met donckere luch
doen raeckten de Bay wederom vol ijs / des snachts liep den wind
S.W. maer was betoghen lucht ende heel duyster weder.

Den 16. Dito den wint als voren/met duyster betogen lucht / w
hebben op den Bergh ghewecst/maer en hebben niet vernomen de
selfden nacht wasset moy Starre-licht/met helder Maneschijn wee
en wint als voren.

Den 17. Dito/den wint S. met een donckere lucht / wy hebbe
wederom op den Bergh ghewecst/maer wy en konden gantsch ni
vernemen/wat de Beeren aengaet/en hebben wy nu in een wijl ni
ghesien / het lijckt datse ons mijden/des snachts sneeudent hart m
een suyden wint/ende hadden doen doopent weder / wat het ijs b
langht zijn wy nu weder quijt/ende is wederom in Zee ghedreven
teghen-woordigh zijn hier wederom menichte Meeuwen/dit kom
met den Suyden Wint veel / wanneer het weer ontlaten is / da
maeck

naeckt dat goedt hier sulcken geraes dattet onuytsprekelijck is even
ls het ghevoghelte in Hollandt kan doen des Mey tijts / maer des
vonts vliegen sy wederom na haer leger om te rusten/dat is na het
et ghebergte/daer sy haer meest onthouden.
Den 18. Dito den wint Z. met doncker weer / daer na kreghen
yp dicht mot-reghen/op den zelfden nacht liep den wint noch Z. O.
nde het stelde hem tot sneeuwen/maer 'twas niet heel kout.
Den 19. Dito den wint Oost/met dicke lucht / met vorst / des
nachts hadden wy stil weder/met betoghen lucht daer en viel rech-
voort niet sonderlingh voor om te beschrijven/maer waren al te sa-
nen noch wel gemoet/ wy hadden des snachts stil weer met betogen
ucht/den wint noch als voren.
Den 20. Dito den wint O. wy hadden noch al stil weer / met een
onckere lucht/ende dick mottigh weer/maer het was dese mael niet
er kout/weer en wint als voren.
Den 21. Dito/was den Wint Oost met een donckere lucht / den
neeu leyt nu so dick/ dat wy qualick meer sonder laersen aen te heb-
en/moghen uytgaen/want wy der wat te diep in beginnen te schie-
n/ende maeckt koude voeten/soo dat wy ons daer soo wat op ver-
en/des snachts hadden wy een stijve koude/uyt den Noorden / met
n betogen lucht ende sneeuachtigh weder.
Den 22. Dito / des smorghens hadden wy de Bay wederom vol
s/dat wy gheen water zien en mochten/doemael hadden wy helder
out vriesent weer/den wint West / ende hadde desen dach sonder-
ngh klaer weer/wy houdent nu op het kortste vande daghen wel te
n/ende wy hebben teghenwoordigh noch 4 uren in op dagh / daer
y selfs van verwondert zijn/des snachts wasset seer Starlicht/met
l weertjen.
Den 23. Dito/hadden wy klaer kout vriesent weer / met een Oo-
lijcken wint/des snachts waeydent hart / daer viel veel sneeu soo
at wy qualijck uyt onse Tent en konnen gaen / des smorghens en
onden wy gheen ijs weer zien/den wint als voren.
Den 24. Dito den wint als voren met dick mottich weer / doen-
ael en hadden wy gheen bittere koude / ghelijck het wel voor desen
D ghe-

ghetweest is/in de voornacht hadden wy doncker weer met sneeu/ en
de in de na-nacht wasset Starre-licht / ende hadden doen een hard
S.O.Wint met kout vriesent weer.

Den 25.Dito een harde S.Wint / met klaer weer / des snacht
liep hy wederom Noordelijck / ende hadden doen klaer Sta
licht.

Den 26.Dito eē O.wint met klaer kout vriesent weer des snach
hadden wy den wint N.W.met mist/ende doncker weer / des smo
ghens hadden wy de Bay wederom vol ys.

Den 27.Dito/noch wint ende het weer als voor desen inde voo
nacht hadden wy veel stil weer inde na-nacht hadden wy Oost
wint/ende doncker lucht.

Den 28.Dito/een Oostelijckē wint/met doncker weer/ende snee
des snachts een harde W.wint / het dede anders niet als sneeuwe
het leyt teghenwoordigh soo dicht van sneeu dat wy alheel niet u
en moghen gaen/teghenwoordigh en vernemen wy geen Beeren o
te andere ghedierte soo dat wy weynich tijt verdrijf hebben/het we
ende de wint noch als voor desen.

Den 29.Dito/den wint W.met goet klaer weer / maer vorst end
vry stercke koude / inde voornacht was het klaer Star-licht met st
weertjen/inde nanacht / begondet sterck te waeyen ende woey ha
aen/ uyt den S.O.vermenght met sneeu / des smorghens bevonde
wy het ys een groot stuck in Zee ghedreven te zijn.

Den 30.Dito / hadden wy een harden S.W.wint/met betoghe
lucht/den zelfden nacht wasset van ghelijcken weer/wy en vername
rechte-voort gheen Beeren/noch geen visschen is tegen-woordigh a
heel stil/soo dat wy rechtevoort weynigh hier vernemen konnen.

Den 31.Dito/hadden wy heel goet stil weer/ matelijcke koude ee
betoghen lucht/des snachts hadden wy den wint Suyt-West/ma
vry al wat sneeu/het was goet winter weer/kondet wel harden va
de koude/die niet al te sterck en was voor dat mael.

Ianuarius,

In't Iaer ons Heeren 1634.den eersten Ianuarius/naer wy d
smo

morghens op ghereſen zijn gheweeſt / ſoo hebben wy malkanderen
en gheluck-ſaligh Nieuwe-Jaer toe ghewenſcht ,ende wenſchte mal-
anderen dattet ons tot een goede uytkomſte ghelucken mochte/
welck ons hartelijck begeeren was / ende hebben een ghelijck ghe-
edt ghedaen / om alſoo onſe ghemoedt ende conſcientie wat te ver-
chten/wy hadden die zelfden mael den Wint N.O.met een donc-
ere lucht/met vrieſent weer / des ſnachts noch het weer ende Wint
ls voor deſen/wy hadden op dit mael wederom 2. Beeren by onſe
Tent / maer wy en konde deſe niet wel krijghen ende dat door de
uyſterheydt van't weer / oock ten anderen dat de ſneeu ſoo dick
eghenwoordigh hier leyt / ſoo dat voor ons onmoghelijck om doen
vas.
Den 2.Dito den Wint N.O.met redelijck klaer weer/het ys was
oen een ſtuck wederom vande wal ghedreven/doch niet uyt ons ge-
icht/inde voornacht wasset Star-licht/ende de na-nacht hadden wy
Ooſten Wint met betogen lucht.
Den 3.Dito een S.O.Wint/met mot-reghen / des ſnachts een
arden S.W.Wint/ met veel reghen doch moy dooyent weer ende
vas heel lijdtſaem voor ons/ alleenlijck dat ons het meeſte aenhinck
lat was de ſneeu / om dat wy niet wel uyt mochten gaen om ons
vat tevertreden.
Den 4.Dito een harden Weſtelijcken Wint / met kout vrieſent
veer/doen quam de Bay wederom vol ys/dat wy gheen water zien
n konde/des ſnachts wasset een betogen lucht/ met een Ooſtelijcken
Wint.
Den 5.Dito den wint als voren/met dick miſtich weer/maer vrie-
ent weer/de voor-nacht hadden wy betoghen lucht / den wint W.
len ſelfden nacht hadden wy noch klaer Starre-licht / met moy
veer/dat ons God doen verleenden.
Den 6.Dito/hadden wy Noorden Wint / met goet helder klaer
nde vrieſent weer/des ſnachts hadden wy harden Wint/met jacht-
neeu.
Den 7.Dito/noch den wint als voor deſen/ ende ſaghen weynigh
eranderinghe/als wy voor deſen ghehadt hadden / ſoo in weer als

sn wint/maer viel doen heel veel sneeus / ja dat wy noch noyt so veel sneeu en hebben ghesien/ soo langhe wy hier gheweest hebben op dato hadden wy oock stercke vorst / het vriest soo wel by dagh als by nacht/tegenwoordigh gaen wy weynich upt eensdeels door de groote sneeu/andersins om dat wy hier ende daer sorghen in eenighe putten ofte leechten te schieten alsoo wy die niet wel bekennen en konnen / door dien het nu soo veel sneeut / den windt noch als voor desen.

Den 8.Dito den wint noch N.O. noch hadden wy al kout vriesent weer/daer na kreghen wy wederom een betoghen lucht / des snachts begondet hart te waeyen/ende was fel kout/ soo dat het ons nu begint te drucken/of aen te kleven.

Den 9.Dito den wint ende het weer noch in voeghen als voor desen/op dit mael kreghen wy wederom de Bay vol ys/ ende quamen ons toe-schieten als witte gheberghte ofte Lant-schappen/ wanneer wyse van verre saghen komen/want wy som-wylen boven upt onse hutte ofte Tente laghen en speculeerde / hoe hem dit ys somwylen aenstelden/den zelfden nacht hadden wy klaer Starre-licht / met Manescyn/maer de Maen moet wel 7.of 8. daghen oudt zyn voren aleerse ons vertoont/want hy eerder niet de hooghte van't gheberchte en kan kryghen/soo dat wy van weghen het gheberghte die niet eerder en moghen zien/ wint en weer als voor desen.

Den 10.Dito/ dese dagh hadde wy helder ende klaer stil weertjen seer vermakelyck/doch was fel kout de kou komt ons sterck by/ den selfden nacht hadden wy meest Starre-licht/maer al kout weer ende hielt hem al meest aen het vriesen.

Den 11.Dito voor-middach hadden wy klaer helder stil weer/ende des na middaeghs kreghen wy eenen Suydelicken Wint / ende kregen doen betoghen lucht / maer al kout weer dat ons niet en begaf/den zelfden nacht kreghen wy noch een harden S.O.Wint wy kreghen op dese reys veel sneeu.

Den 12.Dito den wint als voren / maer wederom veel sneeu dat wy qualyck upt onse Tent konden gaen / maer desen dagh en was soo bitter kout niet/alst daeghs te voren hadde gheweest / de koude

wa[s]

as wat ghemineert/ des snachts was het weer ende de windt noch
s voren/des smorghens was het ys wederom soo veer upt ons ge-
ht ghedreven/dat wy het niet meer sien en konde.
Den 13. Dito hadden wy noch al S.O. Wint/ met veel snee dese-
ael kreghen wy wederom eenen Beer aen onse Tent / ende wy
worden eenigh ghewagh/ soo saghen wy datelijck upt de Tent/soo
ghen wy hem staen/ende leyden onse Roers aen/ ende hebben hem
eschooten/wy treften hem in zijn kop/soo dat hy hartsteecke doodt
eef ende wy doen ghelijckerhandt met Touwen ofte Koorden/en-
bonden hem aen beenen / ende aenden hals ende sleepten hem in
nse Tent ende wy ginghen hem villen in onse Tent/ want het voor
duer gheen weer en was van weghen de groote koude / ende oock
oor het sneen/dat soo dick lagh / inde voornacht was het wint ende
eer als voor desen/maer inde na-nacht heel goet klaer sacht weer/
se mael en wasset niet heel kout weer maer lijdtsaem.
Den 14. Dito hadden wy Oostelijcke Wint / met redelijck klaer
eer ende wy ginghen over den Bergh/ tot by den Rooden Bergh/
aer wy en hebben niet vernomen/des snachts wasset mooy weert-
n/ende de Starren verschenen ons somwijlen/ ende dan en saghen
yse weder niet / het weer ende de wint noch in voeghen als voor
sen.
Den 15. Dito so hadde wy een stijve Oostelijcken Wint/met sneeu
de het ys is nu teghenwoordigh ontrent een myl vant Landt ge-
even/des snachts hadden wy den Wint N.O. wy hadden klaer
aneschijn/ende somwijlen saghen wy de Starren.
Den 16. Dito was den Wint S. het was goet winter weer/ wan-
er wy den Suyden Wint hebben / soo hebben wy in't ghemeen
t sachtste weer ende konnen dat weer wel verdraghen / want heel
oote koude en hebben wy dan niet / des snachts liep den Wint
ost/ende was doncker betoghen lucht maer vroos wederom sterck
n.
Den 17. Dito was den wint als voren / met kout mistigh weer/
s snachts een Noorden wint/met soo stercke vorst/dat de Bay al-
nael met nieu ys bedeckt was / ende het oude ys lach smorghens

soo veer in Zee / dat wy daer door het water niet en konden b
kennen.

Den 18. Dito hadden wy mistigh weer / maer heel kout vriese
weer/ maer na-middagh kreghen wy eenen Westelijcken Wint/oo
des snachts hebben wy hem noch behouden / daer na begonnet w
derom vry hart te sneeuwen weer en wint als voor desen.

Den 19. Dito/wy en kreghen noch gheen veranderingh / soo
weer als in Wint behielden al veel sneeu-weer 'twelck voor ons w
verdrietigh was/want konde weynigh daer mede uytgaen.

Den 20. Dito hadden wy W. Wint/met heel veel sneeu / de snee
leyt nu teghenwoordigh so dick/dat wy qualijck uyt onse Tent ko
nen komen / maer en is teghenwoordigh soo kout niet alst de voo
gaende daghen geweest is/des snachts liep den Wint Oostelijck m
sneeu-weer.

Den 21. Dito hadden wy harden Oosten Wint met Jacht-snee
des snachts liep de Wint West/maer doncker betogen lucht.

Den 22. Dito noch een harde Westelijcken wint / met betogh
lucht ende hadde noch veel sneeu / het en wist van gheen ophoude
alleens of het nimmermeer en dachte op te houden/ des snachts ha
den wy stercke vorst / ende het weer in voeghen noch als voor i
sen.

Den 23. Dito des smorghens goet klaer vriesent weer/ wy ging
doen met den anderen uyt na de Zuytsy van het Eylant om na
Zonne te zien / maer de lucht betrock soo dat wy gheen klaer b
schept daer van schrijven en konnen / want konden gheen besche
zien maer daer komende vernamen wy veel ys/ de sneeu leyt hier i
de Bay ontrent een mans lenghte hoogh / des snachts hadden w
harden Oosten wint/ende sagen somtijts de Starren ende somti
wederom niet/ weer en wint als voren.

Den 24. Dito soo waren wy het ys wederom van de wal qui
ghewordden/ ende was een groot stuck in Zee ghedreven / dat m
kreghen wy een moye koelte uyt den Westen met klaer weer / v
hadden dese mael wederom sneeu / des snachts wasset Starrelic
maer inde na-nacht hadden wy den wint hart Zuyden / ende w
be

toghen lucht.

Den 25. Dito hadden wy harde Suyden wint/ende betogen lucht
ier hadde doen eenen koude nacht / weer ende wint noch als voor
en noch al continueerlijck sneeuweer.

Den 26. Dito doen hadden wy den Wint W. maer al weder
euwent weer / des savonts saghen wy het ys wederom ontrent
Bay/ des snachts hadden wy Suyden wint / met een doncker
ht.

Den 27. Dito hadden wy W. wint / met goet sacht winter weer
e betoghen lucht / datmael kreghen wy de Bay wederom vol
des snachts hadden wy O. wint/met een donckere lucht ende met
euweer.

Den 28. Dito so hadden wy den wint w. maer hadden een donc-
e lucht/met een S.O. wint / maer met sneeuachtigh weer / den
den nacht was het ys wederom / een goet stuck in Zee ghedre-
n.

Den 29. Dito hadden wy S. westen wint / maer met reghen des
achts een w. wint/maer een donckere lucht / des smorgens lagh de
ay wederom vol ys / soo dat wy't water niet bekennen en moch-
/weer en wint als voren.

Den 30. Dito met klaer stil kout vriesent weer / wy hebben met
oote moeyten op den Bergh gheweest / ende sagen daer de Zonne
trent in't Suyden/ maer na onse maets gissinge maeckte die daer
eweest waren / dat de Zonne ontrent anderhalf uyr hoogh stont/
s snachts hadde wy een Oosten Wint maer hadden doen goet
er/som-wijlen vertoonde ons de Starren, en dan ginghen sy we-
om wegh/dat wyse niet meer konden sien / weer ende wint noch
s voren.

Den 31. Dito Westelijcken wint / met veel sneeu des snachts liep
n wint Noordelijck / met klaer Starre-licht ende kout vriesent
er.

Februarius.

Den 1. Februarius hadden wy klaer stil weer/het luchtjen uyt den
Westen

Westen/wy ginghen doen na den Bergh toe/ende saghen de Zon
noch klaer schijnen/ende leyt noch aen de Noort-zy van het Land
soo veer als wy het konden zien met ys/ soo dat wy gheen water b
kennen en konden/des snachts heel stil weer en Starlicht.

Den 2.Dito/een N.O. wint met klaer kout vriesent weer / de
snachts klaer Maneschijn/en moy Star-licht / bequaem weer voo
ons/wy en vernemen op dato gheen Beeren meer / hebben voor on
vrees/soo wy bemercken konnen/noch weer en windt als voren.

Den 3.Dito soo hadden wy den wint Oostelijck / ende het wee
als voor desen / snachts hadden wy S.O. wint met een betoghe
lucht/ matelijck sacht weer ende niet al te kout.

Den 4.Dito voor de middach hadden wy den wint noch als vor
het ys was doen een goet stuck inde Zee gedreven/ende des na-mid
daeghs/soo kreghen wy een S.W.wint / met sneeu-went weer m
dese wint en isset soo kout niet/als het wel de voorgaende dagen gh
weest is/des snachts Suyden wint/met goet Star-licht weer / end
niet heel kout.

Den 5.Dito soo hadden wy een harde S.O. wint / met een don
kere lucht/des snachts liep den wint Oostelijck met sneeu/maer wa
doen so fel kout niet/maer niet alst voor desen gheweest is / konne
nu tegenwoordigh wel harden.

Den 6.Dito noch was den wint als voor desen / met goet sac
weertjen maer hadden een betoghen lucht/des snachts liep den wi
S.W.het was op dat mael klaer Maneschijn weer / ende heel kla
Starre-licht.

Den 7.Dito soo kreghen wy harden O.wint / met betogen luc
ende en is voor dien dagh ons niet sonderlinghs voor ghevallen / o
dien selfde nacht kreghen wy noch eenen harden S.wint/ somtijd
konden wy de Maen bequamelijck sien ende som-wijlen en saghe
wyse wederom niet.

Den 8.Dito hadden wy eenen S. wint/met heel goet sacht weer
het ys was soo veer van't Landt gedreven/dat wy het niet meer sie
en konden / des snachts wasset klaer Mane-schijn / ende helde
Starre-licht.

Den

Den 9. Dito hadden wy eenen Noordelijcken Wint / ende het [s]neeuden dien dagh veel/soo dat wy qualijck erghens konden gaen [v]ant schooten alder-wegen diep inde sneeu / des snachts wast S. [W]int met veel sneeu.

Den 10. Dito noch het weer ende wint als voor desen / maer heel [o]p sacht dopent weer / gheen strenghe koude op den zelfden nacht [li]ep den wint S. W. maer kreghen eenen storm diemael / ende donc[k]ere lucht.

Den 11. Dito wast Suydelicken wint / met een betoghen lucht/ [m]et goet weer/des snachts liep den wint Oostelijck/met een doncke[re] lucht.

Den 12. Dito soo was den wint noch als voor desen / met wat [sn]eeu het was noch al goet sacht winter weer/ des snachts een donc[k]ere lucht.

Den 13. Dito hadden wy noch Oostelijcke windt/ met sneeuwent [w]eer redelijck sacht weer / inde voor-nacht hadden wy een donckere [lu]cht inde na-nacht hadden wy klaer Mane-schijn / met schoon [S]tarre-licht.

Den 14 Dito so hadden wy voor-middagh goet klaer weer/ ende [n]a de middagh wast sneeu-weer / het was op dato noch al Ooste[lij]cke Wint des snachts waeydent heel hart/het was dat-mael donc[k]ere betoghen lucht/ende was sacht dopent weer.

Den 15. Dito soo hadden wy wederom het weer in voeghen als [v]oor desen / het lach soo dick vande sneeu dat wy som-wijlen tot ons [m]iddel daer toe in-soncken ende konden niet gaen weynigh wegh [l]oepde/dat was de oorsaeck/ dat wy weynigh uytgingen.

Den 16. Dito soo hadden wy noch eenen harden O. Wint / met [b]etoghen lucht en sacht weer /op desen dagh vernamen wy 2. vogels/ [di]e naer ons gissinghe soo groot mochten zijn als een Gans / maer [al]soo wyse gheen van allen meer ghesien en hadden/ende en konden [w]yse gheen naem gheven / oock en konden wyse soo na niet komen/ [d]at wyse mochten schieten want sy heel schou voor ons waren/ oock [s]o hebben wy hier eenen Valck ghesien / ende noch tot verscheyde [m]ael voor desen maer konde niet anders zien of twas een Valck/

 maer

maer wy en konden hem niet krijghen / want was weynigh rust
hem hy vloogh ghestadigh wegh / wanneer hy merckte als wy
hem toe-quamen.

Nota.

Eenighe verhalen in haer Jornael / datse dese boven ghen
voghels voor Arende aen-ghesien hebben / ende dat sy den
oock dickmael ghesien hebben.

Den 17. Dito den wint noch als voor desē / met doncker weer
veel sneeu / des snachts sagen wy somtijts de Starren / ende somtij
wederom niet / weer en wint als voor desen.

Den 18. Dito soo hadden wy noch al eenen Oostelijcken Win
met betoghen lucht / maer goet weer / niet bitter kout / wel te hard
van weghen de koude / des snachts hadden wy weer en Windt
voren.

Den 19. Dito noch den wint als voren / maer moy weer en h
ben over het gheberghte ghewesst tot den den Rooden Bergh
maer wy en hebben niet sonders vernomen / noch het weer als vo
desen.

Den 20. Dito het en was tot dato noch weynigh verandering
soo in weer als in wint / maer hadden soo al lijdtsaem weer.

Den 20. Dito N. O. Wint / met seer klaer ende schoon weer
ginghen na den Bergh maer met veel moeyten doch daer komen
saghen over al eens om en wederom / maer na wy ghesien hadd
ende niet vernomen hebbende / namen onsen koers weder
naer ons Losement / snachts moy stil weder met vorst ende
sneeu.

Den 22. Dito noch al N. O. Wint / al wederom sneeu / het twe
wel de meeste voghels waren die wy saghen / ende daer na hadd
wy vry wat vorst / ende des snachts wasset sel duyster weer datm
gheen handt voor syn oogen soude konnen bekennen hebben / no
weer en wint als voren.

Den 23. Dito noch als in de voorgaende dagen / den Wint
nu al een poosjen over dien boegh gewaeyt heeft / ende is fel ko
met dese Wint / des snachts van ghelijcken weer en Wint als vo

D

den 24. Dito noch hadden wy al Oostelijcken wint/met heel kout
ent weer ende betoghen lucht / des snachts wasset Starre-licht
een Noordelijcken Wint.
den 25. Dito een harden N. Wint/met een betoghen lucht / dien
t saghen wy voor de eerste reys de Zonne van onse Tent van
/en ginck onder in't Westen ende Suyden des snachts hadden
een Noordt-Westen Wint met een donckere lucht.
en 26. Dito hadden wy een Westen Wint met sneeu / de Bay
wederom soo vol ys/dat wy gheen water zien en konden / des
hts wasset donckere lucht/maer heel moy weer.
en 27. Dito goet sacht stil weer/ ende donckere lucht des snachts
en wy Suydelicken Wint met donckere lucht.
en 28. Dito een harde Suyden Wint/maer dopent weer het ys
wederom een stuck in Zee ghedreven / maer niet heel uyt ons
chte/des snachts hadden wy den wint S. W. maer was geheel
ter weer.

Maert.

en 1. Maert soo hadden wy weer ende wint noch als voor de-
naer hadden klare Sonne-schijn / maer na middagh begon het
sich heel anders aen te stellen / doen kreghen wy dick mottich
er / ende hadden de Zon in't S. W. wint van onse Tent te sien
nachts hadden wy eenen harden S. W. met donckere lucht.
en 2. Dito soo hadden wy eenen harden Westelijcken wint/ met
kout weer des snachts een harden N. O. Wint / met een donc-
lucht maer was dese mael kout weer/op dato en vernamen wy
Beeren meer / het laet hem aensien offe onse plaets gheheel be-
en te schouwen/wy behielden noch al het weer ende de windt in
a als voor desen.
en 3. Dito het weer ende de wint noch meest op de voorgaende
weynigh veranderingh/ des snachts hadden wy eenen harden
den wint met donckere lucht/wy kregen de Bay des smorgens
r om vol ys/noch al weynigh veranderingh inde wint.
en 4. Dito hadden wy noch eenen N. O. Wint / ende betoghen

 lucht/

lucht/oock soo hadden wy hier by goet stil weer/geen groote onlijde-lijcke koude.

Den 5. Dito soo hadden wy den wint N.O. met betoghen lucht/ snachts wasset van ghelijcken weer en wint als voor desen.

Den 6. Dito noch weer en wint als voor desen / des snachts had-den wy heel stil bequaem weer/wy en konnen tegen-woordigh wey-nigh uytgaen blijven meest al dicht by huys / door oorsaeck van d sneeu/die ons hier vry al wat quelt.

Den 7. Dito wasset moy stil weertjen / maer donckere lucht de snachts hadden wy een harden N.O. wint/ende was schoon Star re-licht.

Den 8. Dito noch hadden wy den Wint als voor desen / mae was een betoghen lucht/des snachts hadden wy noch klaer Starre licht.

Den 9. Dito den wint als voren/met betoghen lucht/ des snacht was het weerom 'tselfde/den windt als voor desen / noch al kout e vorst.

Den 10. Dito noch behielden wy al wederom N.O. Wint / he vroos dese mael hart / ende was fel kout des snachts wasset klae helder weer met stercke vorst.

Den 11. Dito wasset weer als omgekeert/het was moy stil weer jen met een sonderlinghe aengename Sonneschijn des snachts had den wy Suydelicke lucht / met heel stil bequaem weer / dat voo ons seer aenghenaem was/het selfde te ghenieten/ voor dees tijdt vernemen wy gheen Beeren meer zijn als verdwenen / offe van we ghen de groote sneeu niet en dorven komen by onse Tent / of dat voor ons vreesen en weten wy niet / maer wy en vernemense ni meer.

Den 12. Dito noch een Suyden wint soete lucht/ende aengenae weer/op ditmael hebben wy eenen Beer vernomen/ende alsoo wy se in een wijl tijts niet vernomen en hadde/soo waren wy seer bege righ/om hem te moghen schieten/alsoo wy lange den ouden kost ha den gehat/ende wy daer door seer met het Scheur-buyc gequelt wa ren/eyndelijck in het schieten soo troffen wy hem soo seecker dat

do

oodt ter aerden viel / wy die niet veel en konde te weghe brenghen
ls onse tijdt soo wat te vergheten] met het een ofte andere handt ge-
aer/teghen datelijck aen't villen / ende hinghen het vel inde lucht
nde lietent drooghen / het vleysch daer wy allegaer seer begeerigh
a waren / hebben wy wat ghewaeysout ende oock een deel ghe-
oockt 'twelck voor ons een groote vervorsinghe was / door dien
vy allegader met het scheurbuyck seer ghequelt waren/ende hoopte
aer door wederom aen onse ghesontheyt te raken / op den zelfden
acht hadden wy een Suyt-westen Wint/met donckere lucht.
Den 13. Dito wy hadden den Wint wederom als voor desen/het
s was doen soo veer in Zee ghedreven dat wy het niet en konden
ien des snachts hadden wy een S.O. Wint / ende hadden diemael
onckere lucht / maer goet bequaem weer heel lijdtsaem vande
oude.
Den 14. Dito soo hadden wy eenen harden N.O. Wint / met
en betoghen lucht/den zelfden nacht hadden wy meest weer en wint
ls voren/met duyster weer matelijcke koude.
Den 15. Dito soo behielden wy noch al N.O. Wint maer waey-
e wat snelder of harder / alst wel daeghs te voren ghedaen hadde/
et was doen vry al kout weer/des snachts haddē wy weer en wint
neest al eenderley.
Den 16. Dito soo behielden wy noch den N.O. Wint/en koelden
acker op/langher hoe meer/en hadden dese mael duyster weer / en
roevigh/den selfden nacht liep den Wint Noorden maer met een
eel donckere lucht.
Den 17. Dito een harden Noorden Wint/ met een dicke betogen
ucht/wy kreghen de Bay wederom vol ys / quam soo vol dat wy
et water niet en konde zien/soo dicht was het wederom gekropen/
es snachts weer ende wint in voegen als voor desen.
Den 8. Dito/noch hadden wy al eenen harden N. Wint/met be-
ogen lucht ende hadden doen kout vriesent weer/ende inde nanacht
hadden wy schoon Starlicht en moy weertjen.
Den 19. Dito so hadden wy goet stil kout vriesent weer/ende des
snachts was het weer meest in voegen als voor desen.

Den 20. Dito op dato hadden wy stil klaer Zonne-schijn weer/ ende wy hebben op den Bergh ghewest / maer en hebben niet ghesien dan ys/soo veer als wy zien konden / wy en konden gheen water zien/des snachts hadden wy een Suydelijcken Wint/ met donckere lucht.

Den 21. Dito den wint als voren/met doncker mottich weer / het ys was wederom een groot stuck in Zee gedreven/des snachts hadden wy een Suyden Wint met dicke betogen lucht.

Den 22. Dito soo hadden wy eenen S. O. Wint ende hadde doen betoghen lucht / wy en vernemen teghen-woordigh niet sonders/ oock soo is onse coragie wat kleyn/alzoo wy vry wat zieck hier vant Scheurbuyck zijn/wy hebben weynigh ververſinghe / om ons een weynigh op de been te helpen / des snachts hadden wy betoghen lucht ende den wint noch als voren.

Den 23. Dito soo hadden wy wederom veel sneeuwent weer ende viel wederom veel sneeu dien dagh / soo dat het dan quaet voor ons uyt te gaen is/des snachts hadden wy stil doncker weer.

Den 24. Dito voor de middagh hadden wy mooye Zonne-schijn/ ende stil vermakelijck weer / na-middach liep den windt S. O. het waeyde hart aen / ende het stelde hem dien na-middach noch tot sneeuwen/des snachts hadden wy een donckere lucht.

Den 25. Dito voor-middagh hadden wy mooye Zonne-schijn en stil bequaem weer/na-middagh een harde Suydelicken Wint met betoghen lucht/des snachts hadden wy klaer stil weertjen.

Den 26. Dito soo kreghen wy de Bay wederom vol ys/met klare Zonne-schijn / wy hadden dat mael den windt S. O. ende des snachts hadden wy hem Suyden/met klaer helder weer.

Den 27. Dito hadden wy noch den wint als voren/ maer hadden seer schoon klaer weer/des snachts van ghelijcken/met een betoghen lucht.

Den 28. Dito hadden wy S. O. Wint / met een betoghen lucht/ het ys was wederom soo veer in Zee ghedreven / dat wy het niet en konnen zien / op dato sagen wy een Walvis / ende was eenen grooten schelm/hy quam inde Bay/ maer en konder niet wel by komen/

soo

so dat hy ten lesten wederom verdwenen is/ wy waren op dese mael wederom over den Bergh gheweest/tot by den Rooden Berch/daer komende 300 saghen wy vijf Walvissen / ende waren dichte by't Landt/ende teghen den Avondt saghen wy der noch vier ontrent de Bay dat was 10.die wy van dien dagh ghesien hadden/hadden wy volck ghenoech by ons ghehadt/wy hadden wel moedt ghehadt / de selfde te bekomen/maer waren te swack van volck/ oock soo en hadden wy gheen commoditeyt om haer te vangen/ maer wanneer wy volcx ghenoegh hadden/en wy te degen versorght waren van alles/ souden soo veel vis krijghen/dat wanneer de Schepen aenquamen niet langhe en behoefden te wachten/na de ladinge/den selfden nacht hadden wy het weer ende wint als voor desen.

Den 29.Dito wy hadden noch al Suydelicken wint/ met een betoghen lucht/maer hadden goet sacht weer / wy hebben van daegh soo veel wal-vissen ghesien datse ontelbaer waren / soo een menichte als wyer saghen/soo dat wy sonderlinghe voordeel ghedaen zouden hebben/wanneer wy volck ende ghereetschap ghehadt hadden/maer met ons zeven en konden wy niet uyt-rechten/ oock soo hadden wy veel siecke leden / soo dat wy weynigh lust daer toe souden ghehadt hebben/des snachts hadden wy al meest het zelfde weer/en de windt als voor desen.

Den 30.Dito weer ende wint noch als voor desen / van daegh hebben wy wederom veel vis vernomen/hier inde Bay / soo dat dit alle daegh meest continueert/des snachts hadden wy den wint noch als voren/maer donckere lucht.

Den 31.Dito hadden wy een harden S.O. Wint/met sneeu/ hier syn weder wel 4 a 5.wal-vissen gheweest voor de Bay / maer wy en konde se niet krijghen was ons gheleghentheyt oock niet of ten hadde saecke gheweest datter door gheluck eenen ghestrant hadde / dat wy hem door die oorsaeck souden konnen krijghen hebben/oock soo hebben wy desen dach hier vernomen eenen Beer/de welcke by hem hadde 3. jonghe Beerkens welcke jonghe Beerkens ontrent waren van groote als kleyne Schaepkens/ wy dede sonderlinge naerstigheyt/om hem te mogen schieten/ ofte krijgen ende dã de kleyne te

attra-

peren / maer alsoo onse eerste schoot faelgeerde / soo ginck hy de[...]
ende de kleyne volghden hem na/ soo dat wyse quijt wierden/ ma[...]
wy hadden sonderlinghe vermaeck inde jonghen te sien / des snach[...]
hadden wy meest weer en wint als voozen.

April.

Den 1. April soo hadden wy een harden Oostelijcken windt/m[...]
betoghen lucht / wy hebben hier wederom voor de Bay / wel 4. of[...]
Wal-visschen ghesien / maer konden anders niet daer toe doen a[...]
het ghesicht/ wy kondense niet krijghen/ende des snachs hadden w[...]
den wint Suyden met klaer starrelicht.

Den 2. Dito/ een harden S.O. wint met sneeu/ dese mael en had[...]
den wy gheen extraordinaris koude / maer was lijdtsaem weer/ de[...]
snachs hadden wy weer en wint als voozen/ maer duyster.

Den 3. Dito/ een harden westelijcken wint / met betooghen luch[...]
wy hebben onse twee leste hoenderen ghedoot/also wy maer met on[...]
twee gesonde persoonen teghenwoordich waren/ de andere vier wa[...]
ren heel sieck/ ende swack/waren heel kreupel van 't scheurbuyck/so[...]
was haer begeeren datmen de hoenderen dooden souden / 't welc[...]
wy deden volgens haer begeeren/soo hebben de vier krancken / d[...]
al langher hoe meerder door de koude vervielen / hebben de les[...]
twee hoenderen gegeten/ hoopende datse haer wel bekomen soude[...]
oock soo wenschten wy noch weel een dosijn te hebben / ende dat o[...]
onse siecken te moghen helpen/ maer dat en kost niet zijn / ende mo[...]
ten voor dese mael patientie hebben / des snachs hadden wy mee[...]
weer ende wint als voozen.

Den 4. Dito/ hadden wy den wint meest als voor desen/ wy ha[...]
den doen heel klaer weer/ des snachs van gelijcken.

Den 5. dito/ hadden wy noch westelijcken wint/ met schoone so[...]
neschijn/ wy hebben van daegh hier voor de Bay/twee Walvissche[...]
gesien waren al vry groot/ maer zijn wederom uyt de Bay gekome[...]
uyt ons ghesichte/des snachs hadden wy den wint S.O. met don[...]
kere Lucht.

Den 6. dito / soo hadden wy een harden S. W. wint/ maer m[...]

kla[...]

klaer weer des snachs hadden wy betogen lucht/ met doncker weer.

Den 7. dito / hadden wy eenen N.O. wint/ ende kreghen weder-om sneeu/ ende 't sneeuden dicht aen/ op dato soo sagen wy wederom hier in de Bay 4. of 5. Walvisschen / maer het en dede doen anders niet als sneeuwen/ ende hielt niet op/ weer en wint als vooren.

Den 8. dito / hadden wy den wint N. Oost maer was wat kout weer/ wy hadden moye Sonneschijn / wy hebben van dien dagh so veel Walvisschen ghesien/ soo inde Bay als inde Zee / datse ontel-baer waren/ met sulcken meenichte laghense verspreydt / des snachs hadden wy weer en wint als voor desen.

Den 9. dito/ soo hadden wy noch al een N.O. wint/ met betogen lucht/ wy sagen wederom seer veel Walvisschen/ maer zijn wederom soo d'een voor/ d'ander na uyt ons gesicht ghegaen / des snachs had-den wy eenen harden noorden wint/ met kout vriesent weder.

Den 10. dito/ den wint noch als vooren/ maer hadden doen klaer weer/ de Bay was doen wederom vol ys gekomē/ wy sagen die mael wederom seer veel Walvisschen ontrent het ys/ des snachs het weer ende de wint als voor desen.

Den 11. dito/ desen dach en hebben wy geen visschen gesien / oock soo een vernemen wy geen Beeren meer / 'twelck ons verwondert hebben nu in langen geen ghesien / het weer blijft noch al kout/ ende des snachs meest weer en wint als vooren.

Den 12. dito/ so hadden wy een N.O. wint/ met klaer kout vrie-sent weder/ wy en hebben op dato niet sonders vernomē/ des snachs het weer en wint als voor desen.

Den 13. dito / den wint noch in voegen als voor desen / het leydt tegen-woordigh hier vol ys / snachs kout vriesent weder met donc-kere over-togen lucht.

Den 14. dito/ soo hadden wy het weer ende de wint meest als vo-ren/ des snachs eenen suydelijcken wint/ het ys is een goet stuck van de wal af-gedreven.

Den 15. dito/ soo hadden wy goet bequaem stil weder/ wy sagen dese mael wederom vier Walvisschen inde Bay / maer alsoo onse boeck-houder nu tegen-woordich seer kranck leyt soo en hebben wy

weynich lust om te gaen sien wat buyten geschiet/des snachts hadd wy meest weer en wint als vooren.

Den 16. dito/ soo is onse Boeck-houder gherust/ ende is dese we reldt over-leden/ te weten op Pael-dach / de Heer wil syn Ziel ge nadic syn/en verleenē wat hem salich is/ want wy meest oock al siec zyn/hoe het Godt met ons versien heeft is hem bekent / wy hadde een weste wint/ met klaer weer/ende des snachs doncker weer.

Den 17. dito / soo hadden wy westen wint / met betoghen luch het ys lagh wederom aen de wal/so dat wy geen water sien en kon den/des snachs meest weer en wint als vooren.

Den 18. dito/ soo hadden wy al meest het weer als vooren me een donckere lucht snachs den wint N.N. Oost.

Den 19. dito/desen dagh hadden wy meest weer en wint als voo desen / wy worden hoe langer meerder sieck / want wy nu geen ver vorsinghe meer en hebben / soo dat wy buyten hoop ende troost zyn ende die hier aen 't Siecken raeckt daer is weynich Hoop van be teren/eendeels door de weynighe vervorsinghe/ ander deels van we ghen de groote koude/ want ghesont zynde / kanmen hem qualyck verwermen/ hoe veel te meer sieck te leggen in onse kopen / doch wy hoopen het beste/ verwachtende de ghenade van Godt / windt en weer als vooren.

Den 20. dito/ soo hadden wy den wint suydelick / met betoghen lucht/het ys is aende Noort-hoeck een groot stuck vande wal gedre ven/des snachts hadden wy oostelycken wint met sneeuwent weer.

Den 21. dito/ hadden wy heel stil weer/ met moye Sonne-schyn en vernamen doen niet/ om voor ons te beschryven / want wy kon- den niet veel uyt-gaen/ door oorsaecke dat ons het scheur-buyck hoe langer hoe meerder over-viel/ des snachts hadden wy noord-oosten windt/met betoghen lucht.

Den 22. dito/ het weer ende de wint noch meest als vooren / maer wy hebben het ys wederom soo dicht aende wal / dat wy het water niet bekennen en konnen/ des snachs hadden wy suyden wint / het ys is op dato wederom soo veer in Zee gedreven/dat wy 't niet meer en konnen sien.

Den

Den 23. dito/ den wint als vooren met stof reghen / wy legghen ier soo ellendigh/daer is niemant/ als ick alleen / die syn selven be= elpen kan / en ick bedienſe met groote pyne allegaer / soo langhe ls het Godt belieft / ick hebbe van daegh onsen Commandeur ' een andere Kop gheholpen / alsoo hy wat ongemackelijck leyde so p seyde / ende docht die plaets otte Kop beter voor hem soude sijn/ lsoo hy 't op mijn begeerden/ ende wilde daer parfors syn/maer hy oorstelt al met de doot / na mijn duncken des snachs den wint als oozen/met doncker weer.

Den 24. dito/soo hadden wy eenen S.W.Wint/en betogen lucht es snachs hadden wy meest het weer ende windt als vooren.

Den 25.dito/so hadden wy al een S.W.Wint/met Sonne-schijn/ nde het ys leydt by noorden de Bay / ontrent een half mijl van't andt/ende besuyden de Bay en konnen wy geen ys sien/ des snachs adden wy een harden Noord-westen wint/ met betoghen lucht/het s is wederom aen de wal/maer is ontrent een half mijl van 't lant l water/weer en wint als vooren.

Den 26. hadden wy heel stil weer/ met betoghen lucht/des snachs ooep het luchjen uyt den westen/ heel moy weer.

Den 27. dito/hadden wy stil dopent weer/ des snachs een Oosten vint/ met betoghen lucht/ heel goet weer.

Den 28. dito/ soo hadden wy den wint als voozen / met betoghen ucht/ het ys is van daegh soo veer van de wal af-ghedreven dat wy et qualijck meer sien konden/ des snachs hadden wy eenen stercken Noorden wint met betogen lucht.

Den 29. dito/ noch het weer ende de wint als voozen / die nacht reghen wy harde N.O.wint/ ende wy hebben het ys weder aen de val gekreghen.

Den 30. dito/ Den windt als voozen / Klare Sonne-schijn-weer/ DIE)

DIt woortjen (D I E) dat is noch uyt de penne ghekomen, maer desen dagh en heeft syn behoorlicke beschryvinge niet konnen kryhen, niet wetende of hy noch heeft willen stellen (D I E) nacht hadde

wy het weer ende de wint als voor desen , ghelyc hy meermalen voor desen wel gheobserveert heeft , of wat hy daer mede uyt heeft willen drucken is den goeden God bekent, doch wy latent in voeghen ghelyc wy het ghevonden hebben, maer hier is haer schryvens op ghehouden, namelic den 30. April 1634. Ende soo de mannen sustineren die daer zelfs gheweest hebben , ende handt voor handt selfs ghesien hebben, soo isser eenen by gheweest die van de andere ses selfs syn schryven en lesen meest heeft gheleert, dese is wel de laetste gheweest die gheleeft heeft, oock die geschreven soude hebben, na opinien van de Matroosen doch het laet hem aensien, doen hy dien leste April ghestelt heeft , dat hy door flauwigheyt ofte door swacheyt heeft de penne ter neder gheleyt, ende is gaen legghen in syn Koy ofte rust-plaetse , ende heeft alsoo God dien alle dinck bekent is, het zelfde opghegheven , ende is soo in de rust ontslapen , soo dat haer eynde ende sterfdagh hier gheweest is ghelyck den goetgunstighen Leser sal konnen bevinden, die dit selfde zullen komen te lesen.

VV Anneer nu de Vloot , ofte de Schepen wederom ghereet waren , om het aenstaende Iaer na het Eylandt ghenaemt Mauritius ofte Groenlandt toe te varen soo syn de Seeuwen wel de eerste gheweest die daer ghelant syn, ende alsoo de Matroosen seer nieusgierigh waren om elck de eerste te syn, die aen de Hut, ofte Tent, mochte komen , om te sien hoe het met de Maets gegaen was, want sy saghen alreets wel datse haer int aenkomen vande Schepen niet en vertoonde, soo was het ghemeene vermoeden datse niet by't leven en konde syn, soo is yder een in ghekomen, ende hebben gesien den desolaten staet van de 7. Matroosen , dewelcke sy alle doodt ghevonden hebben, elck apart in hare Koye , waer van sy seer verschrickten , ende als verbaest wederom te rugghe uyt traden ende hebbent geboodschapt aen den Commandeur , ghelyck ghy hier in het vervolghende sult hooren.

Haer eerste doode was ghestorven op den 16. vande Maent van April Anno 1634. dese hadde sy noch selfs een Kist ghemaeckt , ende hebben hem in een ander Tent ghebracht. De andere ses syn in't eerste van Mey hem na-ghevolght na ons vermoeden, ende het ghemeen ghevoelen , maer sy en hebben daer van niet ghelchreven, soo dat wy anders hier niet van konnen oordeelen.

Na

a dat de Schepen den 4 Iuny in't selfde jaer als boven verhaelt, aldaer ter
de ghearriveert syn gheweest, hebben syse seer desolaet yder een in haer Koy
dt vinden legghen, den eenen hadde noch het Kasen-broodt by hem leggen,
weede hadde de drinckens-kanne noch by hem inde Koy staen, den darden
een Salf-doos by hem staende, waer uyt hy eenighe Salve hadde gebruyckt,
syn Tant-vleysch mede te smeeren, alsoo hy noch de handt na de mondt toe
oghen hadde, de vierde hadde het Boeck noch by hem leggen, alsoo hy noch
hen lesen hadde, voorts de resterende syn soo mede in haer Koyen doot ge-
den, alsoo hebben de 7. Matroosen soo droevigh haer leven gheeyndight, ick
e den goetgunstighe Leser te bebencken oft niet droevigh voor haer is ghe-
st, wanneer sy allegaer hebben beginnen soo sieck te worden, dat den eenen
anderen niet en heeft konnen helpen, voornamelijck voor de ghene die lest
leven gheblevcn is, men heeft bevonden dat den Boec-houder wel den eer-
s gheweest, die overleden is gheweest, dat is de ghene gheweest die in half
l ghestorven is, de resterende ses, dat is gelijck wel te bemercken is geweest,
hens het schryven van de overleden also daer eene schrijft, datse soo ellen-
daer aen syn, dat hy noch wel de sterckste was diese alle vyf bediende op
len en voeten, doch met groote pyne, dit is de ghene die van de andere het
yven gheleert heeft, soo men aen de handt kan bevinden, soo is na syn woor-
wel af te meten, dat de andere seer kranck gheweest syn, oock is wel te be-
den, datse op het langhste noch wel 2. a 3. daghen soude konnen gheleghen
ben daer sy ophouden met schryven, doch niemandt konnet voor vast na seg-
, alsoo daer niemant in presentie en is gheweest, maer spreken na ons ver-
den, want wanneer sy soo varde ghekome zijn, datse haer selve niet en heb-
konnen of weten te behelpen, zoo zijnse na alle aparentie, soo d'een voor
der na, vande groote koude die daer gheen ghebreck en is gheweest, leggen
yven, ende zijn van onghemack vergaen; Ia vertrouwe dat den eenen van
anderen zijn doodt qualick heeft konnen weten, want is haer meest als ghe-
overvallen, den eenen mach een dach langher gheleghen hebben als d'ander,
hevet niet veel langher konnen maken, sy syn na ons vermoeden, ende daer-
t oock vast voor hout meest van't Scheur-buyck ghestorven, ende dat meest
de oude kost ende de weynighe vervorsinghe, ende doense soo varde ghe-
syn geweest datse haer niet op en hebbe konnen houden, soo heeft haer de
t voort verstijft, want alsoo wy in hare beschrijvinghe bevinden, soo en zijnse
geen vorst alleen gestorven, ooc so en hebben sy so overvloedigh sneeu niet
adt of hebben een dach of twee na datum wederom uyt konnen gaen, al-
lijck dat haer nootsakelijck ghepasst heeft, dat is het Scheurbuyck geweest,
neer nu de Schepen ghearriveert zijn gheweest als boven verhaelt is, soo is
en Commandeur gheboden, datmen de ses Matroosen, met oock den seven-
le welcke vande andere ses noch selfs ghekist was, ende die sy noch selfs in

een

een andere Tent ghebrocht hadden datmen de ses overleden, oock soude kis en stellense dan onder het sneeu, en wanneer het Aertrijck ontlaten zoude zij om dan alle zeven eerlijck te doen begraven, het welck alsoo is gheschiet, en dat op S. Ians dagh, ende dat soo eerlick alst doenelijck is gheweest, wanneer ter aerden syn gestelt, soo heeft men doen de Stucken ghelost, ende na Sch ghebruyck haer den Heer in syn bewaringhe bevolen.

Vorders soo sal den goetgunstighe Leser dit Iornael, ofte beschryvinghe v ghelieven te verschoonen, want ghelijckerwijs den Boeckhouder selfs verklae dat hy van syn leven in gheen Boeck-houders ampt en is ghetreden ghewe ende seyt dat hy't na syn beste vermoghen ghedaen heeft, soo hy best konde, en alsoo ick niet anders en hebbe konnen vinden, als alleen simpelick haer besch vinghe, soo hebbe ick myn uyterste vermogen gedaen, om soo veel doenelij was, het selfde soo wat te verklaren ofte verlichte, alsoo ick door eenighe go vrienden daer toe ben ghebeden geweest, dat ick het selfde zoude in druck d uytgaen, ende alsoo het myn ampt ende negotie is, so en hebbe ick het selfde n konnen weygeren, te meer om de groote sucht ende affectie, die ick dragende b tot V. E. ende ten anderen om dat het door den druck mocht in't licht kom ende yder een kont ghedaen worden, gelijck een yder hier sal konnen sien, n wensch e ick wel dat ic V. E. noch meerder contentement hadde konnen do want daer men gheen matery en heeft, ende kanmen qualick yetwes maken men moste met willens leugenen ofte verdichselen schrijven, doch den goetg stighen Leser sal bevinden, datick hier in myn uyterste vermoghen ghedaen hebben, te meer wanneer ghy sult sien de gheschreven copye van haer hant ghesschreven, die met menichte, soo hier en daer in verscheyde handen berust de zijn, ende waer na onse Boecken mede ghedruckt zijn, vorders wilde V. E. ghebeden hebben alsoo der vele bulle, ofte briefkens vande kramers lant-loopers hier van syn uytgegaen, ende maecke de Luyden groote ende g ve leugenen wijs, t'welck maer gheraepte fabulen ende versierselen en zijn, d aen gheen gheloof te willen gheven, ghelijck V. E. wel bevroeden kan, datm in een kleyn briefken gheen particuliere-teyten en kan stellen.

Den Autheur en kent gheen exemplaren voor recht, als die gedruckt zijn Rotterdam, by Abraham Neringh, Boeckverkooper by de Roode Brugghe.

Den Drucker tot den Leser.

Alsooder door 't abuys ofte misverstant in-gebleven zijn / drie of
vier letter-fouten/ namelijck dese.

Daer staet in de namen Tomas Tomasz. als Kock / maer het
oet sijn Thuenis Thuenisz.

Op Septemb. den 29 vanden dagh daer staet. Den 20 dito was
n wint S. S. O. met klaer Sonne-schijn/ wy namen doen het
uyt van onse struycken/ alsowy door Gods genade van dit Jaer
or de Bosgaepen bevrijdt zijn. Ende daer moet staen. Den 20
to/ was den wint S. S. O. met klaer Sonne-schijn/wy namen
en het kruyt van onse Stucken/alsoo wy door Gods genade van
t Jaer voor de Bosgaepers bevrijdt zijn.

Dit waren de Bosgaepers die 2. Jaren gheleden aen 't Eylandt
eweest waren/ende hadden daer de Traen kommen steelen / met
Ketels/Pannen/ende voort al andere gereetschappẽ dat de Com-
gnie toe quam/ waer voor eenige Stucken gestelt waren/ende also
voor die-mael daer voor bevrijdt waren / want het al te laet in 't
er was / datse daer niet en konden komen/ so hadden sy het kruyt
er sy ordenaris mede ghewent waren te schieten wegh gebrocht/
ant mosten anders altijdt de Stucken geladen blyven staen / offe
derom haer voor-gaende dieverye hadden willen pleghen. Dat
as / dat sy segghen wilden/ dat sy daer door Gods Genade voor
vrijdt waren/ voor dat Jaer. Vale.

FINIS.

